

แผนการจัดกิจกรรมแนะแนว
ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2551

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ชื่อเรื่อง	แผนการจัดกิจกรรมแนะแนวตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
พิมพ์ครั้งที่ 1	พ.ศ. 2555
ISBN	978-616-202-708-6
จำนวนพิมพ์	29,500 เล่ม
จัดทำโดย	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ
พิมพ์ที่	โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด 79 ถนนงามวงศ์วาน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร 10900 โทร. 0-2561-4567 โทรสาร 0-2579-5101 นายโชคดี ออสุวรรณ ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา

กระทรวงศึกษาธิการ. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

แผนการจัดกิจกรรมแนะแนวตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. --กรุงเทพฯ : สำนักงาน, 2556.

72 หน้า.

1. การศึกษาขั้นประถมศึกษา--การศึกษาและการสอน I. ชูเกียรติ เกิดอุดม, ผู้วาดภาพประกอบ II. ชื่อเรื่อง.

372.8

ISBN 978-616-202-708-6

คำนำ

แผนการจัดกิจกรรมแนะแนวตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เล่มนี้ จัดทำขึ้นเพื่อให้ครูผู้รับผิดชอบจัดกิจกรรมในช่วงกิจกรรมแนะแนว
มีแนวทางในการจัดกิจกรรมตลอด 1 ปีการศึกษา อันจะช่วยให้ผู้เรียนมีสมรรถนะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์
ตามที่หลักสูตรกำหนดไว้ ซึ่งครูสามารถปรับเปลี่ยนกิจกรรมการเรียนรู้ได้ตามสภาพของผู้เรียน
โดยมีเป้าหมาย คือ การบรรลุประเด็นหลักตามวัตถุประสงค์กิจกรรมแนะแนวในกรอบแนวทางการจัดกิจกรรม
แนะแนวที่ปรากฏในเอกสารแนวทางการจัดกิจกรรมแนะแนวตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2551 ซึ่งเป็นเอกสารเล่มที่ 1 ของเอกสารชุดนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ขอขอบคุณทุกท่านที่มีส่วนร่วมในการจัดทำ
เอกสารชุดนี้ ตลอดจนครูผู้สอนที่นำเอกสารชุดนี้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาผู้เรียน เพื่อช่วยให้
ผู้เรียนทุกคนเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณค่า ทำตนให้มีประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติต่อไป

(นายชินภัทร ภูมิรัตน)

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำชี้แจงการใช้เอกสาร

ตามที่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหนังสือ สพฐ. ส่วนมากที่ ศธ 04010/0075 ลงวันที่ 13 มกราคม 2555 ขอให้ สพป. และ สพม. ทุกเขต เร่งดำเนินการกำกับติดตามการดำเนินงานแนะแนวของโรงเรียนในสังกัดให้เป็นไปตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการที่มุ่งจัดการศึกษาเพื่ออาชีพ และเน้นให้โรงเรียนบริหารจัดการแนะแนวให้มีประสิทธิภาพสูงสุด เป็นไปตามเป้าประสงค์และเจตนารมณ์ของหลักสูตร โดยมุ่งเน้นให้นักเรียนสามารถเข้าศึกษาต่อในระดับการศึกษาที่สูงขึ้น และ/หรือออกไปประกอบอาชีพที่สอดคล้องกับศักยภาพความถนัดและความสนใจของตนเอง นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดให้สถานศึกษาในสังกัดเร่งรัดพัฒนางานแนะแนวให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนานักเรียนเพื่อการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพ และการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเหมาะสม โดยขอให้สถานศึกษาดำเนินงานตามแนวปฏิบัติเพื่อการดำเนินงานแนะแนวในสถานศึกษา ได้แก่ การจัดกิจกรรมแนะแนว การให้บริการแนะแนว และการบริหารจัดการแนะแนว (รายละเอียดในภาคผนวก) ดังนั้น สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา จึงได้จัดทำแนวการจัดกิจกรรมแนะแนวตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เพื่อสนับสนุนสถานศึกษาในการจัดกิจกรรมแนะแนว โดยมีเนื้อหาเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรมแนะแนวในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ครอบคลุมการแนะแนวการศึกษา อาชีพ และชีวิตและสังคม

เอกสารชุด การจัดกิจกรรมแนะแนวตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ประกอบด้วย เอกสารจำนวน 13 เล่ม ได้แก่

- เล่มที่ 1 แนวการจัดกิจกรรมแนะแนวตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
- เล่มที่ 2 แผนการจัดกิจกรรมแนะแนวตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
- เล่มที่ 3 แผนการจัดกิจกรรมแนะแนวตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
- เล่มที่ 4 แผนการจัดกิจกรรมแนะแนวตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
- เล่มที่ 5 แผนการจัดกิจกรรมแนะแนวตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
- เล่มที่ 6 แผนการจัดกิจกรรมแนะแนวตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

- เล่มที่ 7 แผนการจัดกิจกรรมแนะแนวตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
- เล่มที่ 8 แผนการจัดกิจกรรมแนะแนวตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
- เล่มที่ 9 แผนการจัดกิจกรรมแนะแนวตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
- เล่มที่ 10 แผนการจัดกิจกรรมแนะแนวตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
- เล่มที่ 11 แผนการจัดกิจกรรมแนะแนวตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
- เล่มที่ 12 แผนการจัดกิจกรรมแนะแนวตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
- เล่มที่ 13 แผนการจัดกิจกรรมแนะแนวตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

โดยมีรายละเอียดดังนี้

เล่มที่ 1 แผนการจัดกิจกรรมแนะแนวตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อให้ครูแนะแนว/ครูที่ทำหน้าที่แนะแนว/ครูที่ได้รับมอบหมายให้จัดกิจกรรมแนะแนว มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกิจกรรมแนะแนวในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และเพื่อให้ครูแนะแนว/ครูที่ทำหน้าที่แนะแนว/ครูที่ได้รับมอบหมายให้จัดกิจกรรมแนะแนวมีกรอบการจัดกิจกรรมแนะแนวชั้นระดับประถมศึกษาปีที่ 1-6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 แบ่งเนื้อหาออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ความนำ

ตอนที่ 2 แนวทางการจัดกิจกรรมแนะแนว มีรายละเอียดเกี่ยวกับ

- หลักการ
- วัตถุประสงค์
- ขอบข่าย
- การออกแบบการจัดกิจกรรม
- การประเมิน

ตอนที่ 3 ตัวอย่างการออกแบบกิจกรรมแนะแนว มีรายละเอียดเกี่ยวกับ

- กรอบการจัดกิจกรรมแนะแนวระดับประถมศึกษา
- กรอบการจัดกิจกรรมแนะแนวระดับมัธยมศึกษา
- โครงสร้างกิจกรรมแนะแนว ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

ตอนที่ 4 บทส่งท้าย

เล่มที่ 2-13 แผนการจัดกิจกรรมแนะแนวตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งมีขั้นตอนเริ่มจากวิเคราะห์วัตถุประสงค์กิจกรรมแนะแนว กำหนดประเด็นหลักในการจัดกิจกรรมแนะแนว กำหนดจุดประสงค์ชั้นปี เพื่อเป็นกรอบในการจัดทำ โครงสร้างกิจกรรมแนะแนว ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 แล้วจึงออกแบบแผนการจัด กิจกรรมแนะแนว เพื่อเป็นตัวอย่างให้ครูแนะแนว/ครูที่ทำหน้าที่แนะแนว/ครูที่ได้รับมอบหมายให้จัดกิจกรรม แนะแนวนำไปใช้/ประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมแนะแนวในแต่ละชั้น แบ่งเนื้อหาออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 โครงสร้างกิจกรรมแนะแนว มีรายละเอียดเกี่ยวกับ

- ชื่อกิจกรรม
- จุดประสงค์ชั้นปี
- จุดประสงค์การเรียนรู้
- จำนวนชั่วโมง

ตอนที่ 2 แผนการจัดกิจกรรมแนะแนว มีรายละเอียดเกี่ยวกับ

- ชื่อกิจกรรม
- สาระสำคัญ
- จุดประสงค์ชั้นปี
- จุดประสงค์การเรียนรู้
- กิจกรรมการเรียนรู้
- สื่อ/อุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้
- การประเมินผล
- แหล่งศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมสำหรับครู

อนึ่ง แผนการจัดกิจกรรมแนะแนวในเอกสารเล่มที่ 2-13 นี้ เป็นเพียงตัวอย่างกิจกรรมที่ช่วยให้ ครูแนะแนว/ครูที่ทำหน้าที่แนะแนว/ครูที่ได้รับมอบหมายให้จัดกิจกรรมแนะแนว มีแนวทางในการจัดกิจกรรม แนะแนว และมีแผนการจัดกิจกรรมแนะแนวที่ชัดเจน ดังนั้น ผู้ใช้สามารถใช้/เลือกใช้/ปรับใช้กิจกรรม ได้ตามสภาพปัญหา ความต้องการ ความสนใจ ธรรมชาติของผู้เรียนรายบุคคล สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะที่พึงประสงค์ วิสัยทัศน์และเป้าหมายของสถานศึกษา และครอบคลุมขอบข่ายการแนะแนว

3 ด้าน คือ การแนะแนวการศึกษา การแนะแนวอาชีพ และการแนะแนวส่วนตัวและสังคม อีกทั้งเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรมแนะแนว และบรรลุจุดหมายและเจตนารมณ์ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

การนำตัวอย่างกิจกรรมในแผนการจัดกิจกรรมแนะแนวตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ไปใช้ ขอให้ครูแนะแนว/ครูที่ทำหน้าที่แนะแนว/ครูที่ได้รับมอบหมายให้จัดกิจกรรมแนะแนว ศึกษาเอกสารตามลำดับดังนี้

1. ศึกษาแนวการจัดกิจกรรมแนะแนว ในเอกสารแนวการจัดกิจกรรมแนะแนวตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
2. ศึกษากรอบการจัดกิจกรรมแนะแนว ระดับประถมศึกษา/ระดับมัธยมศึกษา
3. ศึกษาโครงสร้างกิจกรรมแนะแนว ในแต่ละชั้น ได้แก่ ชื่อกิจกรรม จุดประสงค์ชั้นปี จุดประสงค์การเรียนรู้ และจำนวนชั่วโมง
4. ศึกษาแผนการจัดกิจกรรมแนะแนว ได้แก่ ชื่อกิจกรรม สารสำคัญ จุดประสงค์ชั้นปี จุดประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อ/อุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้ การประเมินผล และแหล่งศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมสำหรับครู
5. จัดกิจกรรมแนะแนวตามแผนการจัดกิจกรรมแนะแนว และประเมินผลการจัดกิจกรรม
6. ประเมินกิจกรรมแนะแนวเพื่อตัดสินผลการเรียน และสรุปรายงาน

นอกจากนี้ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู อาจารย์ และบุคลากรของสถานศึกษา ควรมีความตระหนักในความสำคัญของงานแนะแนว โดยให้งานแนะแนวเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน กำหนดให้งานแนะแนวไว้ในโครงสร้างการบริหารงานของโรงเรียน กำหนดให้มีคณะทำงานหรือผู้รับผิดชอบงานแนะแนวอย่างเหมาะสม ชัดเจน มีแผนงานโครงการและกิจกรรมการดำเนินงานแนะแนวในแผนพัฒนาหรือแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน รวมถึงการจัดบริการแนะแนว 5 บริการในสถานศึกษา ได้แก่ บริการศึกษารวบรวมข้อมูล บริการสารสนเทศ บริการให้การศึกษา บริการจัดวางตัวบุคคล และบริการติดตามผลให้ครอบคลุมการแนะแนวการศึกษา อาชีพ ส่วนตัวและสังคม

คำนำ

คำชี้แจงการใช้เอกสาร

สารบัญ

ตอนที่ 1	โครงสร้างกิจกรรมแนะแนว ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	1
ตอนที่ 2	แผนการจัดกิจกรรมแนะแนว	4
	เรื่อง ตัวฉัน	4
	เรื่อง บุคลิกภาพ	7
	เรื่อง แสดงออกอย่างมั่นใจ	13
	เรื่อง แสดงออกอย่างเหมาะสม	16
	เรื่อง คุณค่าด้านการเรียน	23
	เรื่อง อาชีพในฝัน	27
	เรื่อง เธอที่ฉันรู้จัก	33
	เรื่อง เรียนอย่างไรได้เกรดดี	36
	เรื่อง วิพากษ์อย่างมีข้อมูล	43
	เรื่อง สันติวิธี	48
	เรื่อง จิตอาสาบำเพ็ญสาธารณประโยชน์	51
	เรื่อง ภัยที่ไม่คาดคิด	56
	เรื่อง พฤติกรรมทางสังคม	63
คณะผู้จัดทำ	.....	71

ตอนที่ 1 : โครงสร้างกิจกรรมแนะแนว ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

40 ชั่วโมง

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์ชั้นปี	จุดประสงค์การเรียนรู้	จำนวน ชั่วโมง
1	ตัวฉัน	1.1.1 รับรู้การเปลี่ยนแปลงของร่างกายตามวัย	บอกสิ่งที่เปลี่ยนแปลงของร่างกายในช่วงวัยของตนได้	2
2	บุคลิกภาพ	1.4.1 ระบุบุคลิกภาพที่ดีและไม่ดีของตนเอง และรับรู้บุคลิกภาพที่ดีและไม่ดีของเพื่อน 1.7.1 ภูมิใจในบุคลิกภาพด้านที่ดีของตน 1.7.2 ชื่นชมบุคลิกภาพด้านดีของผู้อื่น	1. บอกบุคลิกภาพของตนเองทั้งด้านดีและด้านไม่ดี 2. รับรู้บุคลิกภาพของเพื่อนทั้งด้านดีและด้านไม่ดี 3. บอกบุคลิกภาพด้านดีที่ตนภูมิใจ 4. แสดงความชื่นชมในบุคลิกภาพด้านดีของผู้อื่น	4
3	แสดงออกอย่างมั่นใจ	1.5.1 แสดงออกถึงความมั่นใจในสิ่งที่ดีของตนเอง ด้านร่างกาย ความคิด อารมณ์ และจิตใจ	มีพฤติกรรมที่แสดงถึงความมั่นใจในสิ่งที่ดีของตนเอง ด้านร่างกาย ความคิด อารมณ์ และจิตใจ	3
4	แสดงออกอย่างเหมาะสม	3.3.1 รู้เท่าทันความคิดและอารมณ์ของตนเอง 3.3.2 จัดการกับความคิดและอารมณ์ของตนเองได้อย่างเหมาะสม	1. บอกความคิดและอารมณ์ของตนเองในสถานการณ์ต่าง ๆ 2. จำแนกความคิดและอารมณ์ด้านบวกและด้านลบ 3. จัดความคิดและอารมณ์ด้านลบในสถานการณ์ต่าง ๆ และแสดงออกอย่างเหมาะสม	3
5	คุณค่าด้านการเรียน	1.3.1 บอกวิชาที่ตนเองถนัดอย่างมีเหตุผล 1.3.3 รับรู้วิชาที่เพื่อนถนัดพร้อมเหตุผล 1.6.1 ภูมิใจในคุณค่าของตนเองในด้านความสนใจ ความถนัด ความสามารถทางการเรียนและอาชีพ 1.6.2 ชื่นชมในคุณค่าของผู้อื่นในด้านความสนใจ ความถนัด ความสามารถทางการเรียนและอาชีพ	1. ระบุรายวิชาที่ทำคะแนนได้ดีและมีความสุขในการเรียนและรับรู้ของเพื่อน 2. เล่าถึงความสนใจ ความถนัดและความสามารถทางการเรียนและอาชีพของตนด้วยความภาคภูมิใจ 3. แสดงความนิยม ยกย่องในความสนใจ ความถนัด และความสามารถทางการเรียนและอาชีพของเพื่อน	4

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์ชั้นปี	จุดประสงค์การเรียนรู้	จำนวน ชั่วโมง
6	อาชีพในฝัน	1.3.2 บอกอาชีพที่ตนสนใจ 2.1.1 บอกคุณสมบัติของบุคคลที่ประกอบอาชีพ 2.2.1 ศึกษาข้อมูลด้านอาชีพที่กว้างขวางและลึกซึ้งมากขึ้น	1. ระบุชื่ออาชีพที่อยู่ในความสนใจ 2. อธิบายคุณสมบัติของบุคคลที่ประกอบอาชีพที่อยู่ในความสนใจ 3. ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพที่สนใจให้ละเอียดและชัดเจน	4
7	เธอที่ฉันรู้จัก	1.1.2 รับรู้ความคิด ความรู้สึก อารมณ์ของผู้ที่ตนคบหาสมาคม	สังเกตกิริยาอาการที่แสดงถึงความคิด ความรู้สึก อารมณ์ของผู้ที่เกี่ยวข้องได้	2
8	เรียนอย่างไรได้เกรดดี	3.1.1 วิเคราะห์ผลการเรียนของตนแต่ละรายวิชาและปรับปรุงพฤติกรรมตามการเรียนในรายวิชาที่มีผลการเรียนไม่เป็นที่พอใจ	1. บอกผลการเรียนของตนเองในปีการศึกษาที่ผ่านมาทุกรายวิชา 2. ระบุรายวิชาที่ยังไม่พอใจในผลการเรียนนั้น 3. ระบุพฤติกรรมที่ทำให้ผลการเรียนในวิชานั้นยังไม่เป็นที่พอใจ 4. ระบุพฤติกรรมที่จะทำเพื่อให้ผลการเรียนในวิชานั้นดีขึ้น	4
9	วิพากษ์อย่างมีข้อมูล	3.4.1 วิพากษ์วิจารณ์บนพื้นฐานของข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้อง	พูดถึงผู้อื่นด้วยข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้อง	2
10	สันติวิธี	3.4.2 ยุติข้อขัดแย้งในกลุ่มเพื่อนด้วยสันติวิธี	1. วิเคราะห์สาระสำคัญของความขัดแย้งในกลุ่มเพื่อนได้ 2. ใช้วิธีการด้านบวกในการยุติข้อขัดแย้งในกลุ่มเพื่อน	3
11	จิตอาสาบำเพ็ญประโยชน์	3.4.4 อาสาทำงานเพื่อส่วนรวมและสังคม	1. บอกชนิดของงานเพื่อส่วนรวมและสังคมที่สามารถทำได้ 2. สัมผัสใจทำงานเพื่อส่วนรวมและสังคมที่สนใจ 3. มีความรู้สึกที่ดีในการทำงานเพื่อส่วนรวมและสังคม	2
12	ภัยที่ไม่คาดคิด	3.4.3 รู้จักปฏิเสธ ต่อรอง และร้องขอความช่วยเหลือในสถานการณ์เสี่ยง	1. บอกวิธีการหาทางออกจากสถานการณ์เสี่ยงได้ 2. เสนอแนะการปฏิเสธ ต่อรอง และขอความช่วยเหลือผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์	3

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์ชั้นปี	จุดประสงค์การเรียนรู้	จำนวน ชั่วโมง
13	พฤติกรรมทางสังคม	3.4.5 แสดงออกถึงพฤติกรรมที่ดีในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น 3.4.6 รับฟังและยอมรับความคิดเห็นซึ่งกันและกัน	1. ระบุพฤติกรรมที่ควรทำและไม่ควรทำในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น 2. แสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น 3. มีพฤติกรรมที่แสดงถึงการรับฟังและยอมรับความคิดเห็นซึ่งกันและกัน	4
รวม				40

ตอนที่ 2 : แผนการจัดกิจกรรมแนะแนว

เรื่อง ตัวฉัน

เวลา 2 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

ในทุกช่วงวัยร่างกายจะมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ซึ่งเราเรียกว่าพัฒนาการ นักเรียนจำเป็นต้องเรียนรู้การเปลี่ยนแปลงที่เป็นปกติจะได้เข้าใจและยอมรับกับการเปลี่ยนแปลงนั้น สามารถดูแลร่างกายได้อย่างถูกต้อง

2. จุดประสงค์ชั้นปี

1.1.1 รับรู้การเปลี่ยนแปลงของร่างกายตามวัย

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

บอกสิ่งที่เปลี่ยนแปลงของร่างกายในช่วงวัยของตนได้

4. กิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1

4.1 ชวนสนทนาเกี่ยวกับพัฒนาการของร่างกายมนุษย์ โดยอาจใช้คำถาม เช่น

- ปีนี้ใครที่ตัวโตเกินกว่าจะใส่เสื้อผ้าของเดิมได้
- ปีนี้ใครที่หน้ามีน้ำมันมากต้องล้างหรือเช็ดบ่อย
- ปีนี้ใครที่มีสิวขึ้นที่ใบหน้า

เพื่อให้นักเรียนเข้าใจว่า เวลาที่ผ่านไปร่างกายมีการเปลี่ยนแปลงที่เรียกว่าพัฒนาการ และแต่ละคนมีพัฒนาการที่ไม่พร้อมกันขึ้นอยู่กับสภาพร่างกายของแต่ละคน และเพื่อที่จะไม่ตกใจกับการเปลี่ยนแปลงบางอย่าง นักเรียนจึงควรต้องรับรู้ว่ ช่วงวัย 10-12 ปี มีอะไรเกิดขึ้นกับร่างกายของเพศชายและเพศหญิง

4.2 แบ่งนักเรียนเป็น 2 กลุ่ม (ชาย-หญิง) และแต่ละกลุ่มแยกเป็นกลุ่มย่อย กลุ่มละ 5 คน ศึกษาข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เกี่ยวกับพัฒนาการทางกายตามวัยและเพศของนักเรียน คือ 10-12 ปี บันทึกลงในใบงาน เรื่อง ตัวฉัน

ชั่วโมงที่ 2

4.3 สอบถามการศึกษาค้นคว้าข้อมูลของแต่ละกลุ่ม

4.4 แยกนักเรียนเป็น 2 กลุ่ม (ชาย-หญิง) แต่ละกลุ่มคัดเลือกผู้ดำเนินการให้มีการนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้าตามใบงาน เรื่อง ตัวฉัน

4.5 ผู้ดำเนินการแต่ละกลุ่มดูแลการนำเสนอของกลุ่มย่อยในกลุ่มจนครบทุกกลุ่ม

4.6 ร่วมกันสรุปว่า สิ่งที่นักเรียนช่วยกันศึกษาค้นคว้าข้อมูลนั้น คือความเป็นจริงในช่วงวัยของนักเรียน แต่บางคนยังไม่เกิดการเปลี่ยนแปลงก็ไม่ใช่ผิดปกติ แต่เป็นเพราะร่างกายเราเจริญเติบโตช้ากว่าคนอื่น

5. สื่อ/อุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้

5.1 ใบงาน เรื่อง ตัวฉัน

5.2 ห้องสมุด ห้องแนะแนว แหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ สารวิชาชีพศึกษาและพลศึกษา

6. การประเมินผล

6.1 วิธีประเมิน

- ตรวจสอบใบงาน

6.2 เครื่องมือประเมิน

-

6.3 เกณฑ์การประเมิน

ใบงาน เรื่อง ตัวฉัน

ข้อมูลสมบูรณ์ถูกต้อง

ระดับคุณภาพ ดี

ข้อมูลค่อนข้างสมบูรณ์ถูกต้อง

ระดับคุณภาพ พอใช้

ข้อมูลไม่ค่อยสมบูรณ์ถูกต้อง

ระดับคุณภาพ ปรับปรุง

7. แหล่งศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมสำหรับครู

-

ใบงาน

เรื่อง ตัวฉัน

สมาชิกกลุ่ม

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....

ให้นักเรียนร่วมกันศึกษาค้นคว้าข้อมูลพัฒนาการทางกายของเพศ ชาย หรือเพศ หญิง
ในช่วงวัย 10-12 ปี บันทึกลงในใบงานนี้

พัฒนาการทางกายของเพศ.....ในช่วงวัย 10-12 ปี มีดังต่อไปนี้

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....
6. ....

เรื่อง บุคลิกภาพ

เวลา 4 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

บุคลิกภาพ หมายถึง กิริยา ท่าทาง ความคิด จิตใจ อารมณ์ ความรู้สึกของบุคคลซึ่งมีทั้งด้านดี และด้านไม่ดี การรับรู้บุคลิกภาพของตนเองทั้ง 2 ด้าน จะทำให้สามารถเปลี่ยนแปลงเพื่อเป็นผู้มีบุคลิกภาพที่ดี อันจะเกิดความภาคภูมิใจในตนเอง การรับรู้บุคลิกภาพที่ดีของผู้อื่นและแสดงความชื่นชม ย่อมทำให้มีความรู้สึกที่ดีต่อกัน

2. จุดประสงค์ชั้นปี

- 1.4.1 ระบุบุคลิกภาพที่ดีและไม่ดีของตนเอง และรับรู้บุคลิกภาพที่ดีและไม่ดีของเพื่อน
- 1.7.1 ภูมิใจในบุคลิกภาพด้านที่ดีของตนเอง
- 1.7.2 ชื่นชมบุคลิกภาพด้านดีของผู้อื่น

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 3.1 บอกบุคลิกภาพของตนเองทั้งด้านดีและด้านไม่ดี
- 3.2 รับรู้บุคลิกภาพของเพื่อนทั้งด้านดีและด้านไม่ดี
- 3.3 บอกบุคลิกภาพด้านดีที่ตนภูมิใจ
- 3.4 แสดงความชื่นชมในบุคลิกภาพด้านดีของผู้อื่น

4. กิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1

4.1 นำเข้าสู่บทเรียนโดยสนทนาเกี่ยวกับความหมายของบุคลิกภาพเพื่อให้นักเรียนมีความเข้าใจ ที่ถูกต้องว่าบุคลิกภาพไม่ใช่ลักษณะที่ปรากฏทางร่างกาย แต่หมายถึงกิริยา ท่าทาง ความคิด จิตใจ อารมณ์ ความรู้สึก

4.2 ให้นักเรียนสำรวจบุคลิกภาพของตนเอง ทั้งด้านกิริยา ท่าทาง ความคิด จิตใจ อารมณ์ ความรู้สึก แล้วบันทึกลงในใบงาน เรื่อง บุคลิกภาพของฉัน โดยครูอภิปรายความหมายหรือสิ่งที่เขียนลงในแต่ละกรอบของใบงาน

ชั่วโมงที่ 2

4.3 แต่ละคนนำเสนอใบงาน เรื่อง บุคลิกภาพของฉัน แล้วให้เพื่อน ๆ ช่วยกันบอกว่ายี่ห้อหรือถ้าไม่ใช่ที่จริงเป็นอย่างไร ผู้นำเสนอบันทึกลงใจเพิ่มเติมในใบงานของตน

4.4 ร่วมกันสรุปว่า ทุกคนมีบุคลิกภาพเฉพาะตัว ซึ่งอาจเหมือนกันบ้างต่างกันบ้าง รู้ตัวเองบ้างไม่รู้ตัวเองบ้าง การรับฟังผู้อื่นจะช่วยให้เรารู้จักตัวเองด้านบุคลิกภาพมากขึ้น ซึ่งจะมีประโยชน์ต่อตนเองต่อไป

ชั่วโมงที่ 3

4.5 ทบทวนข้อสรุปจากชั่วโมงที่ 2 แล้วให้นักเรียนนำใบงาน เรื่อง บุคลิกภาพของฉัน มาพิจารณา

4.6 อธิบายให้นักเรียนเข้าใจบุคลิกภาพที่ดี (ด้านบวก) และบุคลิกภาพที่ไม่ดี (ด้านลบ) ว่าบุคลิกภาพด้านดี คือ บุคลิกภาพที่ก่อให้เกิดความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น และในทางกลับกันหากก่อให้เกิดความรู้สึกที่ไม่ดีทั้งต่อตนเองและผู้อื่นก็ถือเป็นบุคลิกภาพที่ไม่ดี พร้อมยกตัวอย่างเพื่อความเข้าใจที่ชัดเจน เช่น

- เดินหลังค่อมเพราะรู้สึกตัวสูงเกินไป เป็นบุคลิกภาพไม่ดี
- ตะโกนโหวกเหวกโวยวายหรือพูดเสียงดัง เป็นบุคลิกภาพที่ไม่ดีในที่สาธารณะ
- เดินก้มตัวขณะผ่านผู้ใหญ่ เป็นบุคลิกภาพที่ดี

4.7 ให้นักเรียนเลือกบุคลิกภาพที่ดีของตนเองจากใบงาน เรื่อง บุคลิกภาพของฉัน บันทึกลงในใบงาน เรื่อง รู้เพื่อเปลี่ยน ตอนที่ 1 และบันทึกบุคลิกภาพที่ต้องการเปลี่ยนแปลง (ปรับปรุง) ลงในใบงาน เรื่อง รู้เพื่อเปลี่ยน ตอนที่ 2 แล้วระบุว่า จะเปลี่ยนเป็นอย่างไร

ชั่วโมงที่ 4

4.8 สอบถามการบันทึกข้อมูลในใบงาน เรื่อง รู้เพื่อเปลี่ยน ตอนที่ 1

4.9 ให้นักเรียนยืนขึ้นทีละคน แล้วบอกบุคลิกภาพของคนที่มีใจแก่สมาชิกในห้อง โดยเพื่อน ๆ ช่วยเสริมหากผู้นำเสนอบอกยังไม่ครบ แล้วแสดงความชื่นชมผู้นำเสนอด้วยการปรบมือให้

4.10 ร่วมกันสรุปว่า ทุกคนมีบุคลิกภาพที่ดีและไม่ดี ซึ่งบุคลิกภาพที่ดีของเรา เราควรคงไว้ และภูมิใจในส่วนนั้น หากมีบุคลิกภาพที่ไม่ดีก็ต้องเปลี่ยนแปลงให้ดี เพื่อการอยู่ในสังคมได้อย่างคนที่มีคุณภาพ นอกจากนั้นการชื่นชมคนในบุคลิกภาพที่ดีของบุคคลอื่นเป็นมารยาททางสังคมอย่างหนึ่ง ทั้งยังทำให้เรามีสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลนั้น ๆ อีกด้วย

5. สื่อ/อุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้

- 5.1 ใบงาน เรื่อง บุคลิกภาพของฉัน
- 5.2 ใบงาน เรื่อง รู้เพื่อเปลี่ยน
- 5.3 บุคคลทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน

6. การประเมินผล

6.1 วิธีประเมิน

6.1.1 ตรวจใบงาน

6.1.2 สรุประดับคุณภาพการปฏิบัติงานรายบุคคล

6.2 เครื่องมือประเมิน

- แบบบันทึกที่ระดับคุณภาพการปฏิบัติงานรายบุคคล

6.3 เกณฑ์การประเมิน

6.3.1 ใบงาน เรื่อง บุคลิกภาพของฉัน

บอกได้ทั้ง 3 รอบ

ระดับคุณภาพ ดี

บอกได้ทั้ง 2 รอบ

ระดับคุณภาพ พอใช้

บอกได้ทั้ง 1 รอบ

ระดับคุณภาพ ปรับปรุง

6.3.2 ใบงาน เรื่อง รู้เพื่อเปลี่ยน

ระบุได้ทั้ง 2 ตอน

ระดับคุณภาพ ดี

ระบุได้ทั้ง 1 ตอน

ระดับคุณภาพ พอใช้

ระบุไม่ได้

ระดับคุณภาพ ปรับปรุง

7. แหล่งศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมสำหรับครู

-

แบบบันทึกระดับคุณภาพการปฏิบัติงานรายบุคคล

คำชี้แจง บันทึกที่ระดับคุณภาพการปฏิบัติงาน และใบงานลงในช่องแล้วสรุประดับคุณภาพตามเกณฑ์

เลขที่	ชื่อ-สกุล	ระดับคุณภาพการปฏิบัติงาน		สรุประดับคุณภาพ
		บุคลิภาพ	รู้เพื่อเปลี่ยน	

เกณฑ์การพิจารณา

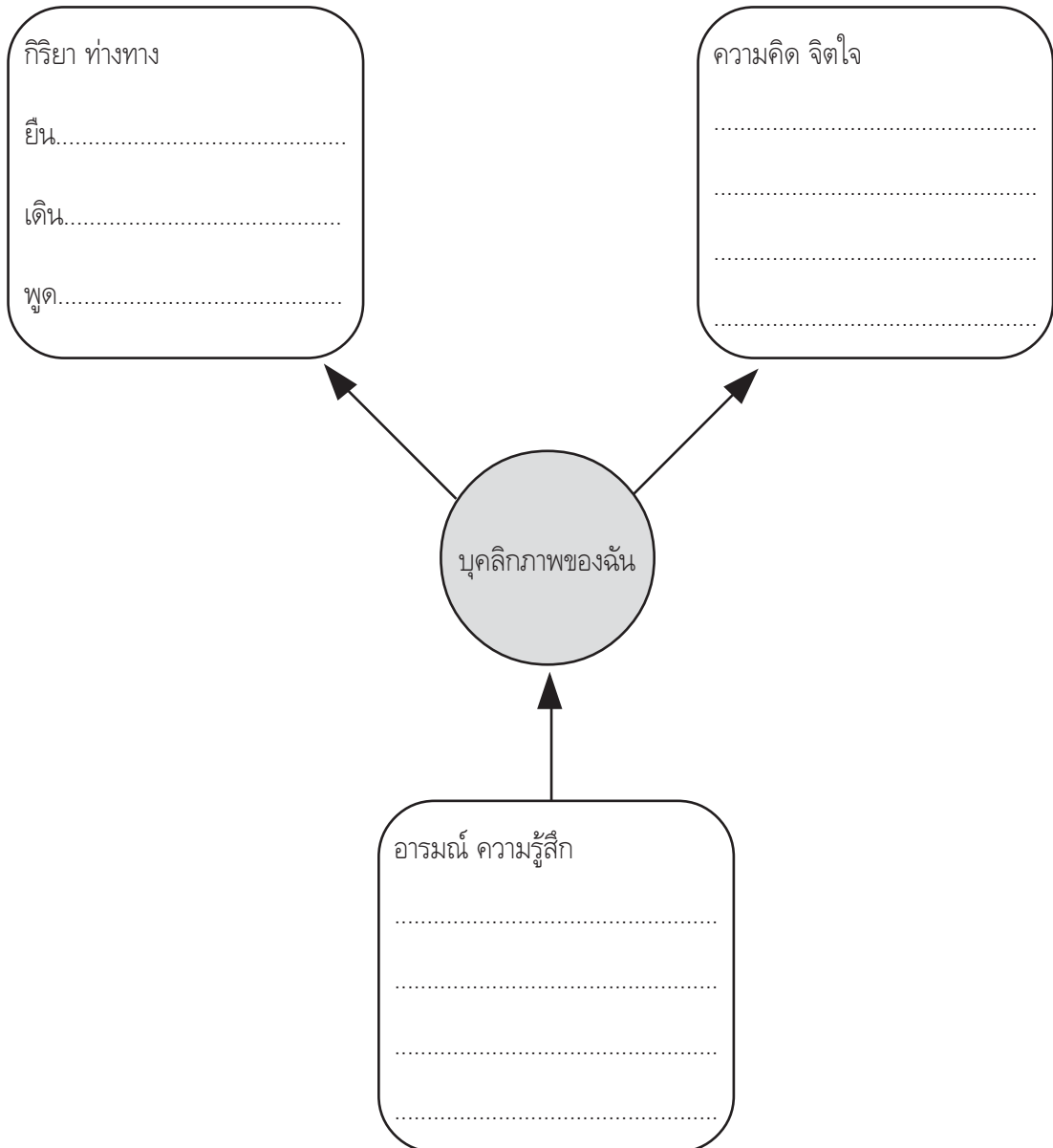
มี ดี 2 ใบงาน	ระดับคุณภาพ ดี
มี ดีและพอใช้เท่านั้น	ระดับคุณภาพ พอใช้
มี ปรับปรุง	ระดับคุณภาพ ปรับปรุง

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

ใบงาน

เรื่อง บุคลิกภาพของฉัน

ชื่อ..... ชั้น..... เลขที่.....

ใบงาน

เรื่อง รู้เพื่อเปลี่ยน

ชื่อ..... ชั้น..... เลขที่.....

ตอนที่ 1

บุคลิกภาพที่ฉันภาคภูมิใจ

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....

ตอนที่ 2

บุคลิกภาพที่ฉันต้องการเปลี่ยนแปลง

1. .... เปลี่ยนเป็น.....
2. .... เปลี่ยนเป็น.....
3. .... เปลี่ยนเป็น.....
4. .... เปลี่ยนเป็น.....

เรื่อง แสดงออกอย่างมั่นใจ

เวลา 3 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

ทุกคนมีสิ่งที่ดีในตนเอง การค้นพบและแสดงออกในสิ่งที่ดีนั้นด้วยความมั่นใจนอกจากจะเพิ่มคุณค่าในตนเองแล้ว ยังก่อให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมด้วย

2. จุดประสงค์ชั้นปี

1.5.1 แสดงออกถึงความมั่นใจในสิ่งที่ดีของตนเอง ด้านร่างกาย ความคิด อารมณ์ และจิตใจ

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

มีพฤติกรรมที่แสดงถึงความมั่นใจในสิ่งที่ดีของตนเอง ด้านร่างกาย ความคิด อารมณ์ และจิตใจ

4. กิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1

4.1 ชวนสนทนาเกี่ยวกับตัวตนเองของแต่ละคน ได้แก่ ร่างกาย ความคิด อารมณ์ และจิตใจ แล้วให้นักเรียนนั่งเป็นวงกลม

4.2 แจกกระดาษขนาด 3" x 3" ให้นักเรียนคนละจำนวนเท่ากับจำนวนนักเรียนในห้อง (เย็บเป็นปึกไว้ล่วงหน้า)

4.3 ให้นักเรียนลุกขึ้นยืนทีละคน คนอื่น ๆ เขียนสิ่งที่ดีของคนที่ยืนลงในกระดาษที่ได้รับแจก 1 แผ่น แล้วเดินไปส่งให้นักเรียนที่ยืน ทำเช่นนี้จนครบทุกคนจึงให้แต่ละคนอ่านข้อความจากกระดาษในมือของตนเอง

4.4 นักเรียนแต่ละคนบันทึกสิ่งที่ดีของตนเองจากคำบอกเล่าของเพื่อนลงในสมุดงานแนะแนว ถ้าข้อความซ้ำกันให้เขียนครั้งเดียว

ชั่วโมงที่ 2

4.5 สอบถามการบันทึกสิ่งที่ดีของตนเองในสมุดงานแนะแนว

4.6 นักเรียนแต่ละคนแสดงความรู้สึกเมื่อได้อ่านข้อความที่บอกถึงสิ่งที่ดีของตนเอง

4.7 นักเรียนพิจารณาว่าจะนำสิ่งที่ดีในตนเองเหล่านั้นมาใช้สร้างสรรค์อย่างไรบ้าง บันทึกลงในใบงาน เรื่อง แสดงออกอย่างมั่นใจ ตอนที่ 1

4.8 นักเรียนปฏิบัติการนำสิ่งที่ดีของตนเองไปใช้ในทางสร้างสรรค์ตามที่บันทึกลงในใบงาน เรื่อง แสดงออกอย่างมั่นใจ ตอนที่ 1 แล้วบันทึกลงในใบงาน เรื่อง แสดงออกอย่างมั่นใจ ตอนที่ 2 นำมานำเสนอ ในชั่วโมงต่อไป

ชั่วโมงที่ 3

4.9 สอบถามเรื่องการปฏิบัติการและการบันทึกลงในใบงาน เรื่อง แสดงออกอย่างมั่นใจ

4.10 คัดเลือกใบงานที่มีคุณภาพระดับดีและพอใช้ ให้เจ้าของใบงานนำเสนอ (จำนวนเท่าใดขึ้นอยู่กับเวลาที่มี)

4.11 ร่วมกันสรุปตามสาระสำคัญ

5. สื่อ/อุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้

- ใบงาน เรื่อง แสดงออกอย่างมั่นใจ

6. การประเมินผล

6.1 วิธีประเมิน

- ตรวจใบงาน

6.2 เครื่องมือประเมิน

-

6.3 เกณฑ์การประเมิน

ใบงาน เรื่อง แสดง ออกอย่างมั่นใจ

ระบุการนำไปใช้ได้ทุกรายการสิ่งที่ดีและมีการนำไปใช้

ระดับคุณภาพ ดี

ระบุการนำไปใช้ได้เป็นส่วนมากและมีการนำไปใช้

ระดับคุณภาพ พอใช้

ระบุการนำไปใช้ได้เป็นส่วนน้อยหรือไม่มีการนำไปใช้

ระดับคุณภาพ ปรับปรุง

7. แหล่งศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมสำหรับครู

-

ใบงาน

เรื่อง แสดงออกอย่างมั่นใจ

ชื่อ..... ชั้น..... เลขที่.....

ให้นักเรียนเขียนสิ่งที่ดีของตนเองทั้งหมดในตารางด้านซ้ายมือ แล้วบอกว่าจะนำมาใช้อย่างไรบ้าง (ในการสร้างสรรค์) ในตารางด้านขวามือ

ตอนที่ 1

สิ่งที่ดีของตนเอง	การนำไปใช้ในทางสร้างสรรค์

ตอนที่ 2 ผลจากการนำสิ่งที่ดีของตนเองไปใช้ในการสร้างสรรค์

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

เรื่อง แสดงออกอย่างเหมาะสม

เวลา 3 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

เมื่อมีเหตุการณ์มาปะทะบุคคลย่อมแสดงความคิดและอารมณ์ ซึ่งเป็นได้ทั้ง 2 ด้าน คือ ด้านบวก และด้านลบ แล้วแสดงออกตามความคิดและอารมณ์ที่มีทั้งเหมาะสมและไม่เหมาะสม การรู้เท่าทันความคิด และอารมณ์ของตนแล้วจัดการได้ จะทำให้แสดงออกได้อย่างเหมาะสมเป็นบุคคลที่น่ารักในสายตาของคนทั่วไป

2. จุดประสงค์ชั้นปี

- 3.3.1 รู้เท่าทันความคิดและอารมณ์ของตนเอง
- 3.3.2 จัดการกับความคิดและอารมณ์ของตนเองได้อย่างเหมาะสม

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 3.1 บอกความคิดและอารมณ์ของตนเองในสถานการณ์ต่าง ๆ
- 3.2 จำแนกความคิดและอารมณ์ด้านบวกและด้านลบ
- 3.3 จัดความคิดและอารมณ์ด้านลบในสถานการณ์ต่าง ๆ และแสดงออกอย่างเหมาะสม

4. กิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1

4.1 ชวนสนทนาเกี่ยวกับข่าวทาง TV หรือหนังสือพิมพ์ที่มีการแสดงออกทางความคิดและอารมณ์ไม่เหมาะสม เช่น การทะเลาะวิวาท การลักขโมย การใช้คำหยาบคาย อิจฉาริษยา

4.2 เล่าเรื่อง แเบงค์อยากได้ แล้วใช้คำถามเพื่อให้นักเรียนบอกความคิด อารมณ์ และการแสดงออกของแบงค์ได้แก่

- แเบงค์เห็นของเล่นแล้วเกิดอารมณ์ใด
- เมื่อเกิดอารมณ์แล้วแบงค์คิดอย่างไร
- แเบงค์ทำอะไรตามความคิดและอารมณ์นั้น

4.3 ให้นักเรียนระลึกถึงสถานการณ์ที่เคยทำให้นักเรียนมีความคิดและอารมณ์ พร้อมระบุว่า เกิดความคิดและอารมณ์ใด หลังแสดงพฤติกรรมอย่างไร บันทึกลงในใบงาน เรื่อง บอกได้

ชั่วโมงที่ 2

4.4 นำใบงาน เรื่อง บอกได้ ของนักเรียนทุกคนมาเลือกสถานการณ์ที่มีความคิดและอารมณ์ ทั้งด้านบวกและด้านลบ ด้านละประมาณ 5 สถานการณ์ ที่หลากหลายอารมณ์และความคิด

4.5 นำเสนอสถานการณ์ที่เลือกไว้ที่สถานการณ์ เพื่อให้นักเรียนพิจารณาว่า อารมณ์และความคิดที่ผู้บันทึกใบงานบอกนั้นเป็นด้านลบหรือด้านบวก ถ้าเป็นด้านลบจะจัดการอย่างไรเพื่อการแสดงพฤติกรรมออกมาอย่างเหมาะสม

4.6 นักเรียนเข้ากลุ่ม กลุ่มละ 5 คน ทำใบงาน เรื่อง แสดงออกอย่างเหมาะสม

ชั่วโมงที่ 3

4.7 พูดคุยกับนักเรียนเกี่ยวกับใบงาน เรื่อง แสดงออกอย่างเหมาะสม ว่าสถานการณ์ที่กำหนดนั้น ทั้ง 4 สถานการณ์ ล้วนแต่ก่อให้เกิดความคิดและอารมณ์ด้านลบ หากไม่มีการจัดการหรือขจัดให้หมดไป ก็แสดงออกในทางที่ไม่เหมาะสมเป็นผลไม่ดีต่อตนเอง

4.8 ให้นักลุ่มนำเสนอวิธีการจัดการกับความคิดและอารมณ์ และการแสดงออกที่เป็นข้อสรุปของกลุ่มทีละกลุ่ม

4.9 ให้นักเรียนบันทึกไว้ในสมุดงานแนะแนวและนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตต่อไป

5. สื่อ/อุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้

- 5.1 ใบงาน เรื่อง บอกได้
- 5.2 ใบงาน เรื่อง แสดงออกอย่างเหมาะสม
- 5.3 บุคคลต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน
- 5.4 เรื่อง แงศ้อยากได้

6. การประเมินผล

- 6.1. วิธีประเมิน
  - 6.1.1 ตรวจใบงาน
  - 6.1.2 สรุประดับคุณภาพการปฏิบัติงานรายบุคคล
- 6.2 เครื่องมือประเมิน
  - แบบบันทึกระดับคุณภาพการปฏิบัติงานรายบุคคล

6.3 เกณฑ์การประเมิน

6.3.1 ใบบงาน เรื่อง บอกได้

ระบุได้ 3 เหตุการณ์

ระดับคุณภาพ ดี

ระบุได้ 2 เหตุการณ์

ระดับคุณภาพ พอใช้

ระบุได้ 1 เหตุการณ์

ระดับคุณภาพ ปรับปรุง

6.3.2 ใบบงาน เรื่อง แสดงออกอย่างเหมาะสม

บอกได้ 3-4 สถานการณ์

ระดับคุณภาพ ดี

บอกได้ 2 สถานการณ์

ระดับคุณภาพ พอใช้

บอกได้ 1 สถานการณ์

ระดับคุณภาพ ปรับปรุง

7. แหล่งศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมสำหรับครู

-

แบบบันทึกระดับคุณภาพการปฏิบัติงานรายบุคคล

คำชี้แจง บันทึกที่ระดับคุณภาพการปฏิบัติงาน และไปงานลงในช่องแล้วสรุประดับคุณภาพตามเกณฑ์

เลขที่	ชื่อ-สกุล	ระดับคุณภาพการปฏิบัติงาน		สรุประดับคุณภาพ
		บอกได้	แสดงออก	

เกณฑ์การพิจารณา

มี ดี 2 ใบบงาน

ระดับคุณภาพ ดี

มี ดีและพอใช้เท่านั้น

ระดับคุณภาพ พอใช้

มี ปรับปรุง

ระดับคุณภาพ ปรับปรุง

เรื่อง แงค์อยากได้

เด็กชายแวงค์และเด็กชายโกเรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนแห่งหนึ่ง ทั้ง 2 คน เป็นเพื่อนรักกัน เรียนด้วยกันมาตั้งแต่ชั้นอนุบาล แวงค์จะกลับจากโรงเรียนด้วยรถยนต์ของลุงที่ไปรับโก แล้วแวะส่งแวงค์ที่บ้าน

วันหนึ่งโกนำเครื่องเล่นเกมพกพาไปเล่นที่โรงเรียนโดยให้แวงค์เล่นด้วย ตอนกลับบ้าน โกวางกระเป๋านักเรียนไว้ที่เบาะหลัง แล้วตัวไปนั่งเบาะหน้า แวงค์ซึ่งอยู่เบาะหลังอยากได้เครื่องเล่นเกม จึงหยิบใส่กระเป๋าไปโดยไม่บอกโก พอถึงบ้านโกหาเครื่องเล่นเกมไม่พบก็เสียใจไว้เพราะกลัวลุงดู เนื่องจาก เคยห้ามไม่ให้ไปเล่นที่โรงเรียน

พอถึงวันเสาร์โกไปเล่นที่บ้านแวงค์เห็นแวงค์เล่นเครื่องเล่นเกม จึงถามว่า เอามาจากไหน แวงค์บอกพ่อซื้อให้ โกจึงมาบอกกับลุงว่า เครื่องเล่นเกมหายและเห็นแวงค์เล่นเครื่องเล่นเกมอยู่ แต่แวงค์บอกว่าพ่อซื้อให้ ลุงจึงโทรศัพท์ไปที่บ้านแวงค์ พูดกับแม่แวงค์ถึงเครื่องเล่นเกม แม่แวงค์บอกว่า แวงค์ยืมโกมาเล่น ลุงเลยพาโกไปขอคืนโดยแม่แวงค์ไม่รู้ว่ามีแวงค์ขโมยโกมา

ใบงาน

เรื่อง บอกได้

ชื่อ..... ชั้น..... เลขที่.....

ให้นักเรียนระลึกถึงเหตุการณ์ที่เคยทำให้นักเรียนมีความคิดและอารมณ์ 3 เหตุการณ์ โดยระบุว่าแต่ละเหตุการณ์นั้นนักเรียนเกิดความคิดและอารมณ์ใด แล้วแสดงออกอย่างไร

เหตุการณ์	ความคิดและอารมณ์	การแสดงออก
1.		
2.		
3.		

ใบงาน

เรื่อง แสดงออกอย่างเหมาะสม

รายชื่อสมาชิกกลุ่ม

ชั้น.....

1. .... 2. ....
3. .... 4. ....
5. ....

ให้นักเรียนพิจารณาสถานการณ์ที่กำหนดในช่องซ้ายมือ อารมณ์ที่เกิดขึ้นในช่องถัดมา แล้วบอกวิธีการจัดการกับอารมณ์และการแสดงออกลงในช่องที่กำหนด

เหตุการณ์	ความคิด อารมณ์	การจัดการกับ ความคิด อารมณ์	การแสดงออก
1. ถูกคุณแม่ดูเรื่องไม่อ่านหนังสือเรียน	แม่ไม่รัก เสียใจ		
2. ถูกเพื่อนด่าว่าด้วยถ้อยคำหยาบคาย	โกรธ อยากด่าตอบ อยากเข้าไปชกหน้า		
3. เห็นเพื่อนมีโทรศัพท์มือถือใช้	อิจฉา อยากได้ อยากขโมย		
4. ครูไม่สนใจสอนแต่นักเรียนที่เก่ง จะหนีเรียน	น้อยใจ ไม่อยากเรียนวิชานี้		

เรื่อง คุณค่าด้านการเรียน

เวลา 4 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

คนทุกคนมีความสามารถอยู่ในตนเอง ซึ่งแตกต่างกันที่เรียกว่า พหุปัญญา การภูมิใจในคุณค่าของตนเองเป็นสิ่งที่ดี แต่ไม่ควรลืมที่จะชื่นชมในคุณค่าของผู้อื่นด้วยการแสดงให้เห็นได้รับรู้ด้วย

2. จุดประสงค์ชั้นปี

1.3.1 บอกวิชาที่ตนเองถนัดอย่างมีเหตุผล

1.3.3 รับรู้วิชาที่เพื่อนถนัดพร้อมเหตุผล

1.6.1 ภูมิใจในคุณค่าของตนเองในด้านความสนใจ ความถนัด ความสามารถทางการเรียน และอาชีพ

1.6.2 ชื่นชมในคุณค่าของผู้อื่นในด้านความสนใจ ความถนัด ความสามารถทางการเรียน และอาชีพ

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

3.1 ระบุรายวิชาที่ทำคะแนนได้ดีและมีความสุขในการเรียนและรับรู้ของเพื่อน

3.2 เล่าถึงความสนใจ ความถนัด และความสามารถทางการเรียนและอาชีพของตนด้วยความภาคภูมิใจ

3.3 แสดงความนิยม ยกย่องในความสนใจ ความถนัด และความสามารถทางการเรียนและอาชีพของเพื่อน

4. กิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1

4.1 ชวนพูดคุยเกี่ยวกับผลการเรียนในภาคเรียนที่ผ่านมา โดยใช้คำถาม เช่น

- ใครได้ระดับผลการเรียน 3-4 (หรือตามที่โรงเรียนกำหนด) ในวิชาภาษาไทย ภาษาอังกฤษ

จนครบ 8 วิชา

4.2 ให้นักเรียนบอกรายวิชาที่ทำคะแนนได้ดีและมีความสุขในการเรียนทีละคน

4.3 ให้นักเรียนที่มีคำตอบเหมือนกันเข้ากลุ่มเดียวกันจะได้ 8 กลุ่ม

ชั่วโมงที่ 2

4.4 นำเข้าสู่บทเรียนโดยทบทวนการเข้ากลุ่มในข้อ 4.3 เป็น 8 กลุ่ม ทำให้เห็นว่าทุกคนมีคุณค่าด้านการเรียนแต่มีความแตกต่างกัน ซึ่งถือเป็นเรื่องที่ดีในการอยู่ร่วมกันในสังคม

4.5 สมาชิกแต่ละกลุ่มเล่าสู่กันฟังถึงเหตุผลที่ทำให้คะแนนได้ดีและมีความสุขในการเรียนวิชาที่สมาชิกในกลุ่มระบุไว้ ทุกครั้งที่จบการเล่าของแต่ละคนสมาชิกปรบมือแสดงความยินดี

4.6 แต่ละกลุ่มเลือกผู้เล่าที่เล่าถูกใจสมาชิกในกลุ่มมากที่สุดเป็นตัวแทนกลุ่มในการเล่าให้สมาชิกในห้องฟัง

ชั่วโมงที่ 3

4.7 สอบถามความพร้อมของตัวแทนกลุ่มแต่ละกลุ่ม แล้วจับฉลากลำดับที่ในการนำเสนอ

4.8 ตัวแทนกลุ่มเล่าถึงวิชาที่ทำให้คะแนนดีและมีความสุข พร้อมเหตุผลตามที่เล่าไว้ในกลุ่มย่อย เมื่อเล่าจบแต่ละคนสมาชิกในห้องปรบมือแสดงความยินดี

4.9 ร่วมกันสรุปว่า ทุกคนมีคุณค่าในตนเองด้านการเรียน ซึ่งน่าภาคภูมิใจ ขอให้ทุกคนภูมิใจในตนเอง และทำให้ดียิ่ง ๆ ขึ้นไป เพื่อเพิ่มคุณค่าของตนและไม่ควรลืมที่จะชื่นชมในคุณค่าของผู้อื่นด้วย

ชั่วโมงที่ 4

4.10 ชวนสนทนาเกี่ยวกับอาชีพที่นักเรียนสนใจ โดยใช้คำถาม เช่น

- มีใครบ้างที่รู้แล้วว่าตัวเองอยากประกอบอาชีพอะไรในอนาคต

4.11 ให้นักเรียนที่บอกว่ารู้แล้ว พูดให้เพื่อน ๆ ฟังว่าสนใจอาชีพใด พร้อมเหตุผลที่สนใจอาชีพนั้น เมื่อแต่ละคนนำเสนอจบให้สมาชิกในห้องปรบมือให้ด้วยความชื่นชม

4.12 ให้นักเรียนที่หลังจากฟังเพื่อนนำเสนอแล้วคิดว่าตนเองบอกอาชีพที่สนใจได้แล้ว ให้นำเสนอและปรบมือให้เช่นเดียวกัน

4.13 ร่วมกันสรุปว่า การรู้ว่าตนสนใจอาชีพใดเป็นเรื่องที่ดี เพื่อการเตรียมตัวด้านการเรียนในการเข้าสู่อาชีพนั้น แต่ความสนใจนี้อาจเปลี่ยนแปลงได้หากต่อไปเราพบว่าไม่เหมาะสมกับอาชีพนั้น

5. สื่อ/อุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้

- ฉลากหมายเลขลำดับที่การนำเสนอ

6. การประเมินผล

6.1 วิธีประเมิน

- สังเกตพฤติกรรมและอาชีพ

6.2 เครื่องมือประเมิน

- แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล

6.3 เกณฑ์การประเมิน

มีพฤติกรรม 3 อย่าง

ระดับคุณภาพ ดี

มีพฤติกรรม 2 อย่าง

ระดับคุณภาพ พอใช้

มีพฤติกรรม 1 อย่าง

ระดับคุณภาพ ปรับปรุง

7. แหล่งศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมสำหรับครู

-

แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล

ชั้น

ปีที่

ที่	ชื่อ-สกุล	บอกวิชา	เล่าอย่างภูมิใจ	ชื่นชมผู้อื่น	สรุประดับคุณภาพ

เรื่อง อาชีพในฝัน

เวลา 4 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

การศึกษาข้อมูลด้านอาชีพ ทำให้มีข้อมูลที่ละเอียด ชัดเจน ถูกต้อง อันจะนำไปสู่การตัดสินใจ ที่ถูกต้องในการประกอบอาชีพในอนาคต จึงเป็นความจำเป็นที่นักเรียนจะต้องใช้เวลาในการศึกษาหาข้อมูล ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษา เพื่อการเตรียมความพร้อมสำหรับตนเองที่จะไม่มีคำว่าสายเกินไป

2. จุดประสงค์ชั้นปี

1.3.2 บอกอาชีพที่ตนสนใจ

2.1.1 บอกคุณสมบัติของบุคคลที่ประกอบอาชีพ

2.2.1 ศึกษาข้อมูลด้านอาชีพที่กว้างขวางและลึกซึ้งมากขึ้น

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

3.1 ระบุชื่ออาชีพที่อยู่ในความสนใจ

3.2 อธิบายคุณสมบัติของบุคคลที่ประกอบอาชีพที่อยู่ในความสนใจ

3.3 ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพที่สนใจให้ละเอียดและชัดเจน

4. กิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1

4.1 ชวนสนทนาเกี่ยวกับอาชีพที่อยู่ในความสนใจของนักเรียน โดยใช้คำถามว่า

- ใครรู้แล้วว่าโตขึ้นอยากเป็นอะไร
- อาชีพที่นักเรียนสนใจที่จะทำมีอะไรบ้าง
- บันทึกทุกอาชีพที่นักเรียนบอกบนกระดานดำ

4.2 นักเรียนเข้ากลุ่ม กลุ่มละ 5 คน และแบ่งรายชื่ออาชีพเป็นกลุ่มเท่ากับจำนวนกลุ่มนักเรียน

4.3 แต่ละกลุ่มค้นคว้าข้อมูลคุณสมบัติของบุคคลที่จะประกอบอาชีพที่ได้รับมอบหมาย

บันทึกลงในใบงาน เรื่อง คุณสมบัติกับอาชีพ

ชั่วโมงที่ 2

4.4 สอบถามการปฏิบัติในใบงาน เรื่อง คุณสมบัติกับอาชีพ

4.5 แต่ละกลุ่มนำเสนอผลการค้นคว้า สมาชิกในห้องซักถามหรือเพิ่มเติมได้ โดยกลุ่มที่นำเสนอบันทึกเพิ่มเติมในใบงานของตน

4.6 ร่วมกันสรุปว่า การรู้ว่าอาชีพใดต้องการบุคคลอย่างไร ทำให้เรารู้ได้ว่าตัวเราเหมาะสมกับอาชีพนั้นหรือไม่ เพื่อการปรับเปลี่ยนตัวเองหรือเปลี่ยนความสนใจจากอาชีพนั้น

ชั่วโมงที่ 3

4.7 นำเข้าสู่บทเรียนโดยอธิบายให้นักเรียนเข้าใจว่า การรู้ว่าอาชีพแต่ละอาชีพต้องการบุคคลแบบใดยังไม่เพียงพอ นักเรียนต้องรู้ข้อมูลอาชีพที่ละเอียดและชัดเจน โดยยกตัวอย่างอาชีพแอร์โฮสเตสว่า หญิงสาวหลายคนอยากเป็นแอร์โฮสเตส โดยรู้เพียงว่า แต่งตัวสวย อยู่บนเครื่องบิน ได้ไปต่างประเทศ แต่ไม่รู้ว่าหน้าที่ของแอร์โฮสเตสคืออะไร พอได้ทำอาชีพนั้นจริง ๆ ไม่นานก็ต้องลาออก เพราะหน้าที่ของแอร์โฮสเตส คือ พนักงานต้อนรับบนเครื่องบิน ต้องบริการผู้โดยสารทุกอย่าง ทั้ง ๆ ที่ผู้โดยสารบางคนก็มารยาทไม่ดี ดังนั้น การรู้จักอาชีพที่ชัดเจนจะช่วยให้การตัดสินใจถูกต้องยิ่งขึ้น

4.8 นักเรียนกลุ่มเดิม อาชีพที่ได้รับมอบหมายเป็นอาชีพเดิม แต่ให้ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพให้ละเอียดและชัดเจน บันทึกลงในใบงาน เรื่อง ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร

ชั่วโมงที่ 4

4.9 สอบถามความพร้อมในการนำเสนอผลงานของกลุ่ม และให้เวลาเตรียมตัวตามสมควร

4.10 นำเสนอผลงานทีละกลุ่ม โดยสมาชิกสามารถเพิ่มเติมเพื่อความถูกต้องสมบูรณ์ กลุ่มที่นำเสนอต้องบันทึกเพิ่มในใบงาน เรื่อง ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร

4.11 ร่วมกันสรุปว่า ข้อมูลอาชีพที่ต้องรู้อย่างรอบด้าน ได้แก่ ภาระงานหรือหน้าที่ สถานที่ทำงาน ระยะเวลาที่ทำ การแต่งกาย รายได้ สวัสดิการ ฯลฯ จะช่วยให้การตัดสินใจเลือกอาชีพได้อย่างถูกต้องเหมาะสมหรือไม่ก็ผิดพลาดน้อยที่สุด

5. สื่อ/อุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้

5.1 ใบงาน เรื่อง คุณสมบัติกับอาชีพ

5.2 ใบงาน เรื่อง ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร

5.3 หน่วยงานและสถานประกอบการที่เกี่ยวข้องกับอาชีพที่นักเรียนสนใจ

6. การประเมินผล

6.1 วิธีประเมิน

6.1.1 ตรวจใบงาน

6.1.2 สรุประดับคุณภาพการปฏิบัติงานรายบุคคล

6.2 เครื่องมือประเมิน

- แบบบันทึกระดับคุณภาพการปฏิบัติงานรายบุคคล

6.3 เกณฑ์การประเมิน

6.3.1 ใบงาน เรื่อง คุณสมบัติกับอาชีพ

ระบุได้ร้อยละ 80 ขึ้นไปของอาชีพที่มอบหมาย

ระดับคุณภาพ ดี

ระบุได้ร้อยละ 60-79 ของอาชีพที่มอบหมาย

ระดับคุณภาพ พอใช้

ระบุได้น้อยกว่าร้อยละ 60 ของอาชีพที่มอบหมาย

ระดับคุณภาพ ปรับปรุง

6.3.2 ใบงาน เรื่อง ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร

ระบุได้ร้อยละ 80 ขึ้นไปของอาชีพที่มอบหมาย

ระดับคุณภาพ ดี

ระบุได้ร้อยละ 60-79 ของอาชีพที่มอบหมาย

ระดับคุณภาพ พอใช้

ระบุได้น้อยกว่าร้อยละ 60 ของอาชีพที่มอบหมาย

ระดับคุณภาพ ปรับปรุง

7. แหล่งศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมสำหรับครู

-

แบบบันทึกระดับคุณภาพการปฏิบัติงานรายบุคคล

คำชี้แจง บันทึกที่ระดับคุณภาพการปฏิบัติงาน และใบงานลงในช่องแล้วสรุประดับคุณภาพตามเกณฑ์

เลขที่	ชื่อ-สกุล	ระดับคุณภาพการปฏิบัติงาน		สรุประดับคุณภาพ
		คุณสมบัติกับอาชีพ	ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร	

เกณฑ์การพิจารณา

มี ดี 2 ใบงาน

ระดับคุณภาพ ดี

มี ดีและพอใช้เท่านั้น

ระดับคุณภาพ พอใช้

มี ปรับปรุง

ระดับคุณภาพ ปรับปรุง

ใบงาน

เรื่อง คุณสมบัติกับอาชีพ

รายชื่อสมาชิกกลุ่ม

ชั้น.....

1. .... 2. ....
3. .... 4. ....
5. ....

ให้นักเรียนค้นคว้าข้อมูลคุณสมบัติของบุคคลที่จะประกอบอาชีพที่ได้รับมอบหมายแต่ละอาชีพ

ที่	ชื่ออาชีพ	คุณสมบัติของบุคคลที่จะประกอบอาชีพ

ใบงาน

เรื่อง ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร

รายชื่อสมาชิกกลุ่ม

ชั้น.....

1. .... 2. ....
3. .... 4. ....
5. ....

ให้นักเรียนศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพที่ได้รับมอบหมายให้รอบด้าน แล้วบันทึกลงในกรอบข้างล่างนี้

ที่	ชื่ออาชีพ	ข้อมูลอาชีพอย่างรอบด้าน

เรื่อง เธอที่ฉันรู้จัก

เวลา 2 ชั่วโมง

1. สารสำคัญ

การคบหาสมาคมกับผู้อื่นต้องรู้จักสังเกตกิริยาอาการที่แสดงถึงความคิด ความรู้สึก และอารมณ์ของตน เพื่อที่เราจะแสดงพฤติกรรมกับผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม ส่งผลให้มีสัมพันธภาพที่ดีต่อกันตลอดไป

2. จุดประสงค์ชั้นปี

1.1.2 รับรู้ความคิด ความรู้สึก อารมณ์ของผู้ที่ตนคบหาสมาคม

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

สังเกตกิริยาอาการที่แสดงถึงความคิด ความรู้สึก อารมณ์ของผู้ที่เกี่ยวข้องได้

4. กิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1

4.1 นำเข้าสู่บทเรียนโดยกล่าวถึงการอยู่ด้วยกัน คบหาสมาคมหรือเป็นเพื่อนกัน บางครั้งอยู่ดี ๆ ก็ผิดใจกัน โกรธกัน งอนกัน แล้วถามว่านักเรียนคนใดเคยเป็นอย่างนี้บ้าง ถ้ามีนักเรียนยกมือให้ถามต่อว่าเป็นเพราะอะไร ถ้าไม่มีครูก็ยกตัวอย่างให้ฟัง เช่น เล่าเรื่อง จุ่มกับจิม เมื่อเล่าจบครูถามว่า

- ทำไมจิมจึงตวาดและไล่จุ่ม
- ทำไมจุ่มจึงแหย่เหย้าจิมไม่ได้เหมือนทุกวัน
- คนเราโกรธกันไม่พูดกันดีไหม

4.2 ร่วมกันสรุปว่า ขณะที่อยู่กับผู้อื่นการใช้คำพูดต่าง ๆ ควรพิจารณาว่าจะมีคนไม่สบายใจหรือไม่ โดยสังเกตกิริยาอาการของผู้ที่เกี่ยวข้องว่ากำลังแสดงถึงความคิด ความรู้สึก และอารมณ์อย่างไร แล้วหลีกเลี่ยงที่จะใช้คำพูดที่กระทบในทางลบกับความคิด ความรู้สึก และอารมณ์ของเขา

4.3 ให้นักเรียนระลึกถึงเหตุการณ์ในอดีตคนละ 1 เหตุการณ์ ที่ไม่ทันสังเกตกิริยาอาการของผู้เกี่ยวข้อง (เพื่อน ครู บุคคลในครอบครัว) แล้วสื่อสารไปทำให้มีความรู้สึกไม่ดีต่อกัน

4.4 นักเรียนแต่ละคนเล่าให้เพื่อนในห้องฟังถึงเหตุการณ์นั้นและผลที่เกิดขึ้น

ชั่วโมงที่ 2

4.5 เล่าต่อจนครบทุกคน

4.6 ร่วมกันสรุปว่า การคบหาสมาคมกับใคร นักเรียนต้องใส่ใจกับความคิด ความรู้สึก อารมณ์ของผู้อื่น ไม่ใช่เอาแต่ตนเองเป็นที่ตั้งเพราะอาจทำให้แสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมต่อบุคคลนั้น เกิดความบาดหมางใจกัน บรรยากาศของความเป็นมิตรก็จะจางหายไป

5. สื่อ/อุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้

- เรื่อง จุ่มกับจิม

6. การประเมินผล

6.1 วิธีประเมิน

- สังเกตจากการเล่าเหตุการณ์

6.2 เครื่องมือประเมิน

-

6.3 เกณฑ์การประเมิน

เล่าได้ ผ่าน

เล่าไม่ได้ ไม่ผ่าน

7. แหล่งศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมสำหรับครู

-

เรื่อง จุ่มกับจิม

จุ่มกับจิมเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 บ้านอยู่ใกล้กัน เรียนห้องเดียวกัน เดินไปโรงเรียนและกลับบ้านพร้อมกันทุกวัน อยู่มาวันหนึ่งครูสังเกตเห็นว่า 2 คนนี้ไม่มาโรงเรียนและกลับบ้านพร้อมกัน จึงสอบถามหมูด่างที่เป็นเพื่อนกับทั้ง 2 คน ได้ความว่าเช้าวันหนึ่งจิมถูกคุณแม่อุดเพราะตื่นสายทำให้อารมณ์ไม่ดี จึงเดินไม่พูดไม่จา อาหารเช้าก็ไม่ได้รับประทานเพราะไม่ทัน จุ่มไปหาจิมที่บ้านแล้วเดินมาด้วยกัน โดยไม่ทันสังเกตกิริยาอาการของเพื่อนก็เข้าแหย่เล่นเหมือนทุกวัน จิมที่อารมณ์ไม่ดีจึงหวาดเสียวดังและบอกว่าไม่ต้องมายุ่งกับเราอีกจะไปไหนก็ไป จุ่มกับจิมก็เลยห่างเหินกันตั้งแต่วันนั้น

เรื่อง เรียนอย่างไรได้เกรดดี

เวลา 4 ชั่วโมง

1. สารสำคัญ

บุคคลที่ประสบความสำเร็จในการเรียนจะต้องมีการตรวจสอบและประเมินผลการเรียนของตน วิธีที่ง่ายที่สุดคือ พิจารณาผลการเรียนครั้งล่าสุดที่ผ่านมาโดยไม่เศร้าเสียใจกับความผิดพลาดแล้วทำให้ผลการเรียนไม่ดี แต่การที่จะพิจารณาว่าอะไรเป็นสาเหตุและครั้งต่อไปหากจะไม่ให้เป็นอย่างนี้อีกจะปรับปรุงพฤติกรรมการเรียนของตนเองอย่างไร

2. จุดประสงค์ชั้นปี

3.1.1 วิเคราะห์ผลการเรียนของตนแต่ละรายวิชาและปรับปรุงพฤติกรรมตามการเรียนในรายวิชาที่มีผลการเรียนไม่เป็นที่พอใจ

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 3.1 บอกผลการเรียนของตนเองในปีการศึกษาที่ผ่านมาทุกรายวิชา
- 3.2 ระบุรายวิชาที่ยังไม่พอใจในผลการเรียนนั้น
- 3.3 ระบุพฤติกรรมที่ทำให้ผลการเรียนในวิชานั้นยังไม่เป็นที่พอใจ
- 3.4 ระบุพฤติกรรมที่จะทำเพื่อให้ผลการเรียนในวิชานั้นดีขึ้น

4. กิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1

- 4.1 นำเข้าสู่บทเรียนโดยการพูดคุยเกี่ยวกับผลการเรียนเฉลี่ย ผลการเรียนรายวิชา โดยใช้คำถามว่า
  - ทราบผลการเรียนหรือยัง
  - รู้สึกอย่างไรกับผลการเรียนที่ได้รับทั้งผลการเรียนเฉลี่ยและผลการเรียนรายวิชา
- 4.2 ให้นักเรียนกรอกข้อมูลผลการเรียนลงในใบงาน เรื่อง สำรวจผลการเรียน

ชั่วโมงที่ 2

- 4.3 สอบถามการกรอกข้อมูลในใบงาน เรื่อง สำรองผลการเรียน
- 4.4 ให้นักเรียนแต่ละคนเล่าข้อมูลในใบงานตามประเด็นต่อไปนี้
  - 1) วิชาใดที่ผลการเรียนยังไม่พอใจ พร้อมเหตุผล
  - 2) วิชานั้นได้ระดับผลการเรียนเท่าไร
  - 3) ต้องการได้เท่าไร

ชั่วโมงที่ 3

- 4.5 ให้นักเรียนที่ต้องการปรับปรุงผลการเรียนในรายวิชาเดียวกันนั่งรวมกลุ่มกัน หากนักเรียนคนใดมีมากกว่า 1 รายวิชา ให้เลือก 1 รายวิชาในการเข้ากลุ่ม ถ้ากลุ่มใหญ่เกินไปอาจแบ่งย่อยลงอีกก็ได้
- 4.6 สมาชิกแต่ละกลุ่มอภิปรายร่วมกันว่าจะปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกรรมการเรียนเป็นอย่างไรจึงจะทำให้ผลการเรียนดีขึ้น บันทึกลงในใบงาน เรื่อง เปลี่ยนเพื่อดีกว่าเดิม

ชั่วโมงที่ 4

- 4.7 เตรียมการนำเสนอโดยให้กลุ่มที่เป็นวิชาเดียวกันไปหลอมรวมกันเป็นหนึ่งใบงาน
- 4.8 ให้นักเรียนนำเสนอที่ละรายวิชาโดยผู้ฟังสามารถเสนอเพิ่มเติมได้ หากกลุ่มที่นำเสนอพอใจก็ให้เขียนเติมลงไปใใบงานของกลุ่ม
- 4.9 ให้นักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่อง เทคนิคการเรียนให้เก่ง
- 4.10 ร่วมกันสรุปตามสาระสำคัญ

5. สื่อ/อุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้

- 5.1 ใบงาน เรื่อง สำรองผลการเรียน
- 5.2 ใบงาน เรื่อง เปลี่ยนเพื่อดีกว่าเดิม
- 5.3 ใบความรู้ เรื่อง เทคนิคการเรียนให้เก่ง

6. การประเมินผล

- 6.1 วิธีประเมิน
  - 6.1.1 ตรวจใบงาน
  - 6.1.2 สรุประดับคุณภาพการปฏิบัติงานรายบุคคล
- 6.2 เครื่องมือประเมิน
  - แบบบันทึกระดับคุณภาพการปฏิบัติงานรายบุคคล

6.3 เกณฑ์การประเมิน

6.3.1 ใบบงาน เรื่อง สำรองผลการเรียน

บันทึกได้ครบถ้วน

ระดับคุณภาพ ดี

บันทึกได้เป็นส่วนใหญ่

ระดับคุณภาพ พอใช้

บันทึกได้เป็นบางส่วน

ระดับคุณภาพ ปรับปรุง

6.3.2 ใบบงาน เรื่อง เปลี่ยนเพื่อดีกว่าเดิม

บอกได้และมีความเป็นไปได้สูง

ระดับคุณภาพ ดี

บอกได้และมีความเป็นไปได้น้อย

ระดับคุณภาพ พอใช้

บอกไม่ได้หรือเป็นไปได้

ระดับคุณภาพ ปรับปรุง

7. แหล่งศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมสำหรับครู

- <http://www.theyoung.net>

แบบบันทึกระดับคุณภาพการปฏิบัติงานรายบุคคล

คำชี้แจง บันทึกที่ระดับคุณภาพการปฏิบัติงาน และไปงานลงในช่องแล้วสรุประดับคุณภาพตามเกณฑ์

เลขที่	ชื่อ-สกุล	ระดับคุณภาพการปฏิบัติงาน		สรุประดับคุณภาพ
		สำรวจผลการเรียน	เปลี่ยนเพื่อดีกว่าเดิม	

เกณฑ์การพิจารณา

มี ดี 2 ใบบงาน

ระดับคุณภาพ ดี

มี ดีและพอใช้เท่านั้น

ระดับคุณภาพ พอใช้

มี ปรับปรุง

ระดับคุณภาพ ปรับปรุง

ใบงาน

เรื่อง สํารวจผลการเรียน

ชื่อ..... ชั้น..... เลขที่.....

ให้นักเรียนบันทึกระดับผลการเรียนในปีการศึกษาที่ผ่านมาทุกรายวิชา แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องความรู้สึก พร้อมบอกเหตุผลที่รู้สึกเช่นนั้น

รายวิชา	ระดับ ผลการเรียน	ความรู้สึกต่อผลการเรียน			เหตุผล
		พอใจ	ไม่พอใจ	ควรเป็นเท่าใด	
ภาษาไทย					
คณิตศาสตร์					
วิทยาศาสตร์					
สังคมศึกษาฯ					
ศิลปะ					
สุขศึกษาและพลศึกษา					
การงานอาชีพ					
ภาษาต่างประเทศ					
เฉลี่ย					

ใบงาน

เรื่อง เปลี่ยนเพื่อดีกว่าเดิม

รายชื่อสมาชิกกลุ่ม

ชั้น.....

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....

ให้นักเรียนอภิปรายร่วมกันแล้วสรุปว่าจะปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกรเรียนเป็นอย่างไร จึงจะทำให้ผลการเรียนดีกว่าเดิม

วิชาที่ต้องการปรับปรุงผลการเรียน.....

พฤติกรรมกรเรียนที่ควรจะเป็นเพื่อผลการเรียนที่ดีขึ้น

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....

ใบความรู้

เรื่อง เทคนิคการเรียนรู้ให้เก่ง

1. กำหนดตารางเรียนในวันหนึ่ง ๆ และทำงานตรงตามเวลาที่กำหนดอย่างสม่ำเสมอ
2. ตั้งใจเรียนขณะครูสอน ควรตั้งสมาธิให้แน่วแน่ ไม่เสียสมาธิง่าย
3. มีวินัยในการเรียน ไม่ขาดเรียน เข้าเรียนตรงเวลา ตั้งใจเรียน ไม่คุยโทรศัพท์ระหว่างเรียน ไม่เดินไปเดินมาในระหว่างเรียน ไม่รับประทานอาหารในห้องเรียน ส่งงานตรงเวลา ไม่ลอกการบ้าน และไม่ปล่อยงานค้างไว้
4. การอ่านหนังสือให้รวดเร็วและจับใจความสำคัญของเรื่องโดยอ่านหนังสือหนึ่งเที่ยวก่อน แล้วกลับมาอ่านซ้ำอีกที ชีตเส้นใต้ใจความหลักและรายละเอียดที่สำคัญในหนังสือ และอ่านอย่างตั้งใจ แล้วทำบันทึกเค้าโครงสั้น ๆ เป็นแผนที่ความคิด
5. จำเนื้อหาที่ครูสอนโดยการโน้ตย่อที่เราสรุปเองทุกวัน
6. ค้นคว้าความรู้เพิ่มเติมเสมอ ๆ พยายามเข้าห้องสมุดทุกวัน

ที่มาข้อมูล : www.theyoung.net

เรื่อง วิพากษ์อย่างมีข้อมูล

เวลา 2 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

ปัจจัยหนึ่งในการทำลายสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคล คือ การพูดถึงผู้อื่นโดยขาดข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้อง นักเรียนจึงควรฝึกการทำให้เป็นกลาง วิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศที่มีทั้งข้อเท็จและข้อจริง แล้วจึงวิพากษ์วิจารณ์อย่างไม่มีอคติ

2. จุดประสงค์ชั้นปี

3.4.1 วิพากษ์วิจารณ์บนพื้นฐานของข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้อง

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

พูดถึงผู้อื่นด้วยข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้อง

4. กิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1

4.1 พูดคุยกับนักเรียนเกี่ยวกับสิ่งที่ทำให้นักเรียนโกรธกับเพื่อน ๆ เช่น

- การเล่าสู่กันฟังว่าคนนั้นว่าคนนี้
- นินทาว่าร้ายกัน

แล้วร่วมกันสรุปว่าจะไม่เกิดเหตุการณ์อย่างนี้ถ้าเราจะพูดถึงกันด้วยข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้อง

4.2 เล่ากรณีศึกษา เรื่อง ใครถูก ใครผิด เมื่อเล่าจบถามนักเรียนว่า ครูซึ่งเป็นครูแนะแนวควรทำอะไร (ซึ่งคำตอบน่าจะมีหลากหลาย) บันทึกคำตอบไว้ทั้งหมด แล้วร่วมกันคัดเลือกคำตอบที่ควรทำและมีความเป็นไปได้ โดยน่าจะมีประเด็นของการทำให้นักเรียนรู้ข้อมูลที่ถูกต้อง

4.3 ร่วมกันสรุปว่า ต่อไปถ้าไปรับรู้เรื่องอะไรมาแล้วจะก่อให้เกิดความเสียหายกับผู้อื่นจะต้องหาข้อมูลที่แท้จริงก่อนที่จะเชื่อเช่นนั้น

ชั่วโมงที่ 2

4.4 ทบทวนข้อสรุปในชั่วโมงที่ 1

4.5 นักเรียนเข้ากลุ่ม กลุ่มละ 5 คน ศึกษากรณีศึกษากลุ่มละ 1 กรณี (ถ้ามีมากกว่า 5 กลุ่ม อาจมี 2 กลุ่มศึกษากรณีเดียวกัน) แล้วอภิปรายกันในกลุ่มว่าควรนำเรื่องนี้ไปพูดต่อหรือไม่ และแนวทางที่ควรทำคืออย่างไร บันทึกในใบงาน เรื่อง เรื่องร้ายกลายเป็นดี

4.6 นำเสนอผลการอภิปรายกลุ่มที่ละกรณีศึกษา

4.7 ร่วมกันสรุปตามสาระสำคัญ

5. สื่อ/อุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้

5.1 กรณีศึกษา เรื่อง ใครถูก ใครผิด

5.2 กรณีศึกษา 5 กรณี

5.3 ใบงาน เรื่อง เรื่องร้ายกลายเป็นดี

6. การประเมินผล

6.1 วิธีประเมิน

- ตรวจสอบงาน

6.2 เครื่องมือประเมิน

-

6.3 เกณฑ์การประเมิน

เลือกตอบข้อ 3   ระดับคุณภาพ ดี

เลือกตอบข้อ 2   ระดับคุณภาพ พอใช้

เลือกตอบข้อ 1   ระดับคุณภาพ ปรับปรุง

7. แหล่งศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมสำหรับครู

-

กรณีศึกษา

เรื่อง ใครถูก ใครผิด

ลูกหมี่เรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดแห่งหนึ่ง คุณแม่มีอาชีพขายตรงสินค้าต่าง ๆ จึงมีการติดต่อกับบุคคลมากหน้าหลายตาในสถานที่ต่าง ๆ เช่น ร้านอาหาร โรงแรม ชาวบ้านจึงมีการวิพากษ์วิจารณ์ไปต่าง ๆ นานา บ้างก็ว่าเธอขายตัว บ้างก็ว่าเธอทำอาชีพที่ไม่สุจริต จนเรื่องนี้ลูกกลมเข้ามาในห้องเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สายตาของเพื่อน ๆ ที่มองมาที่ลูกหมี่อย่างรังเกียจ และบางครั้งเวลาที่ลูกหมี่เดินผ่านกลุ่มเพื่อนจะได้ยินเสียงเพื่อนพูดถึงคุณแม่ของเธอในทางเสียหาย ลูกหมี่ไม่สบายใจไปเล่าให้แม่ฟังแล้วร้องไห้ไม่ยอมไปโรงเรียน ไม่ให้แม่ทำตัวอย่างที่เขาพูดกัน แม่ตกใจมากจึงไปหาครูแนะแนวในวันรุ่งขึ้น

กรณีศึกษา 5 กรณี

กรณีที่ 1

มีคนมาบอกนักเรียนว่า เด็กชายก้อนนีย์ไม่ดี ชอบขโมยของให้ระวัง แล้วให้บอกต่อ ๆ กันไปให้รู้ทั่วกัน

กรณีที่ 2

มีคนหลายคนพูดถึงน้องต่อมที่สอบได้ที่ 1 ของห้องว่า เธอได้คะแนนมาด้วยความทุจริต เพราะคุณแม่ของเธอเป็นครูที่ดูแลข้อสอบ ขโมยข้อสอบไปให้เธอทำมาก่อน

กรณีที่ 3

เพื่อนคนหนึ่งมาบอกนักเรียนว่า หนูดีเป็นคนหยิ่ง หัวสูง ดูถูกคนอื่น เนื่องจากมีฐานะดี และไม่ค่อยพูดคุยและเล่นสนุกสนานกับใคร

กรณีที่ 4

มีคนเห็นน้องเก้ เด็กหญิงหน้าตาดี นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเดียวกับนักเรียนเดินเข้าออกโรงแรมแห่งหนึ่งทุกวันเสาร์-อาทิตย์ แล้วมาบอกนักเรียนว่า แม่เอาน้องเก้ไปเสนอแขกในโรงแรม

กรณีที่ 5

เด็กชายชัยมักจะนั่งหลับในห้องเรียนอยู่เสมอ ครูหลายวิชาจึงมาสอบถามนักเรียนซึ่งทำหน้าที่หัวหน้า นักเรียนจึงให้ข้อมูลไปว่า เด็กชายชัยน่าจะเที่ยวกลางคืนทุกวัน ทำให้นอนดึก เพราะวันหนึ่งนักเรียนไปงานศพกับคุณพ่อกลับบ้านตอน 4 ทุ่ม เห็นเด็กชายชัยเพิ่งจะเดินเข้าบ้าน

ใบงาน

เรื่อง เรื่องร้ายกลายเป็นดี

รายชื่อสมาชิกกลุ่ม

ชั้น.....

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....

กรณีศึกษาที่ได้รับมอบหมาย.....

ผลการอภิปรายของกลุ่ม

1. ควรนำเรื่องนี้ไปพูดต่อเพราะ.....

.....
.....

2. ไม่ควรนำเรื่องนี้ไปพูดต่อเพราะ.....

.....
.....

3. อาจจะพูดหรือไม่พูดต่อก็ได้ แต่ต้องทำสิ่งต่อไปนี้

1. ....

2. ....

3. ....

4. ....

เรื่อง สันติวิธี

เวลา 3 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

การอยู่ร่วมกันเป็นหมู่คณะความขัดแย้งกันเป็นเรื่องปกติ และจำเป็นต้องยุติการขัดแย้งนั้น ก่อนที่จะบานปลาย ซึ่งการยุติข้อขัดแย้งควรเป็นวิธีการด้านบวก หรือที่เรียกว่าสันติวิธีจะทำให้ข้อขัดแย้งนั้น ยุติลงด้วยดี ตรงกันข้ามหากใช้วิธีการด้านลบ อาจหยุดได้ชั่วคราวและอาจจะเกิดผลตามมา คือ ความขัดแย้ง ที่รุนแรงกว่าเดิม

2. จุดประสงค์ชั้นปี

3.4.2 ยุติข้อขัดแย้งในกลุ่มเพื่อนด้วยสันติวิธี

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

3.1 วิเคราะห์สาระสำคัญของความขัดแย้งในกลุ่มเพื่อนได้

3.2 ใช้วิธีการด้านบวกในการยุติข้อขัดแย้งในกลุ่มเพื่อน

4. กิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1

4.1 นำเข้าสู่บทเรียนโดยถามว่าใครเคยพบเหตุการณ์ที่เพื่อนมีความขัดแย้งกันแล้วใช้วิธีการใด ในการยุติข้อขัดแย้งนั้น และผลเป็นอย่างไร

4.2 ทำความเข้าใจกับวิธีการด้านบวกและวิธีการด้านลบในการยุติข้อขัดแย้ง แล้วให้นักเรียน ศึกษาข้อควรปฏิบัติในการยุติข้อขัดแย้ง โดยครูอธิบายเพิ่มเติมตามความเหมาะสม

ชั่วโมงที่ 2

4.3 นักเรียนเข้ากลุ่ม กลุ่มละ 5 คน ศึกษากรณีศึกษากรณีสักกลุ่มละ 1 กรณี ซึ่งจะมีกรณีเดียวกัน มากกว่า 1 กลุ่ม แล้วใช้วิธีการด้านบวกในการยุติข้อขัดแย้ง

ชั่วโมงที่ 3

4.4 ทบทวนเรื่องการหาวิธียุติข้อขัดแย้งด้วยวิธีการด้านบวกตามกรณีศึกษาที่ได้รับมอบหมาย

4.5 นักเรียนนำเสนอผลการอภิปรายของกลุ่ม โดยให้กลุ่มที่ได้รับกรณีศึกษาเดียวกันเสนอเรียงลำดับกัน เมื่อเสนอจบแต่ละกรณีจะมีการสรุปวิธีการที่เป็นไปได้ในการยุติข้อขัดแย้ง

4.6 ร่วมกันสรุปตามสาระสำคัญ

5. สื่อ/อุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้

5.1 ข้อควรปฏิบัติในการยุติข้อขัดแย้ง

5.2 กรณีศึกษา

6. การประเมินผล

6.1 วิธีประเมิน

- พิจารณาการนำเสนอและการสรุปเมื่อเสนอจบแต่ละกรณี

6.2 เครื่องมือประเมิน

-

6.3 เกณฑ์การประเมิน

ใช้วิธีการด้านบวกและมีความเป็นไปได้

ระดับคุณภาพ ดี

ใช้วิธีการด้านบวกและค่อนข้างเป็นไปได้

ระดับคุณภาพ พอใช้

ใช้วิธีการด้านลบและ/หรือเป็นไปได้

ระดับคุณภาพ ปรับปรุง

7. แหล่งศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมสำหรับครู

-

ข้อควรปฏิบัติในการยุติข้อขัดแย้ง

1. ปรับความคิด อารมณ์ ความรู้สึก และการกระทำให้เหมาะสม ด้านการเข้าใจ เห็นใจ ความรู้สึกของผู้อื่น
2. สื่อสารกันด้วยความเข้าใจที่ตรงกัน ด้วยการเป็นผู้พูดและผู้ฟังที่ดี และไม่ลืมที่จะใส่ใจในความรู้สึกของผู้ฟังด้วย
3. แสดงความมีน้ำใจ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ด้วยการเป็นผู้รู้จักให้และรับ
4. ให้เกียรติผู้อื่นอย่างจริงใจ ด้วยการรู้จักยอมรับในความสามารถของกันและกัน
5. ทำใจเป็นกลาง ไม่เข้าข้างฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง

กรณีศึกษาที่ 1

จัดประชุมเรื่องการทำความสะดวกห้องเรียน แล้วเกิดการโต้เถียงกัน 2 ฝ่าย อีกฝ่ายหนึ่งบอกว่าสะดวกแล้ว แต่อีกฝ่ายหนึ่งบอกว่ายังไม่สะดวก จนหาข้อยุติไม่ได้ นักเรียนเป็นหนึ่งในที่ประชุม นักเรียนจะอย่างไรการโต้เถียงนั้นจึงจะยุติลง

กรณีศึกษาที่ 2

มีการจัดงานแสดงนิทรรศการงานประจำปี มีนักเรียนกลุ่มหนึ่งทำงานด้วยความตั้งใจ แต่อีกกลุ่มหนึ่งได้แต่เดินไปเดินมา ทำให้กลุ่มที่ทำงานเกิดความไม่พอใจ ถ้านักเรียนเป็นคนกลาง นักเรียนจะอย่างไรเพื่อยุติความขัดแย้ง

กรณีศึกษาที่ 3

นักเรียนชายกลุ่มหนึ่งเล่นฟุตบอลอยู่กลางสนาม ทันใดนั้นก็มียุวชนอีกกลุ่มหนึ่งเดินมา จะเล่นแฮนด์บอล ทำให้เกิดการไม่พอใจและต่อกัน นักเรียนจะอย่างไรเพื่อยุติความขัดแย้ง

เรื่อง จิตอาสาบำเพ็ญสาธารณกิจ

เวลา 2 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

การอยู่ร่วมกันในสังคมต้องมีการพึ่งพาอาศัยกัน และมีกิจกรรมที่ทำประโยชน์แก่สังคมไม่ใช่จะเอาแต่ประโยชน์จากสังคม นักเรียนก็สามารถทำงานเพื่อส่วนรวมและสังคมที่เหมาะสมกับวัยได้ ซึ่งการฝึกนิสัยนี้ตั้งแต่เด็กจะทำให้เป็นคนมีจิตอาสา เป็นคนมีคุณภาพในสังคม สังคมของเราก็จะเป็นสังคมที่มีความสุขความเจริญ

2. จุดประสงค์ชั้นปี

3.4.4 อาสาทำงานเพื่อส่วนรวมและสังคม

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 3.1 บอกชนิดของงานเพื่อส่วนรวมและสังคมที่สามารถทำได้
- 3.2 สนใจทำงานเพื่อส่วนรวมและสังคมที่สนใจ
- 3.3 มีความรู้สึกที่ดีในการทำงานเพื่อส่วนรวมและสังคม

4. กิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1

4.1 นำเสนอภาพหรือพุดคุยเกี่ยวกับการทำงานเพื่อส่วนรวมและสังคมของบุคคลต่าง ๆ อาจใช้คำถาม เช่น

- นักเรียนเคยเห็นใครที่เต็มใจทำงานเพื่อส่วนรวมโดยไม่ได้รับค่าตอบแทนบ้าง
- นักเรียนเคยเห็นใครที่อุทิศตนเพื่อประโยชน์ของส่วนรวมบ้าง
- นักเรียนรู้สึกอย่างไรที่เห็นการกระทำของบุคคลเหล่านั้น

4.2 ชวนให้คิดว่าวัยรุ่นขนาดนักเรียนสามารถทำอะไรได้บ้างที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมและสังคม ทั้งภายในโรงเรียนและในชุมชน ครูเขียนคำตอบทั้งหมดของนักเรียนไว้บนกระดานดำ

4.3 ให้นักเรียนพิจารณาชนิดของงานบนกระดานดำ แล้วบอกว่าสนใจที่จะทำงานอะไร โดยทำคนเดียวหรือรวมกลุ่มกับเพื่อนก็ได้ แล้วเขียนแผนการทำงานลงในใบงาน เรื่อง แผนปฏิบัติจิตอาสา แล้วนำไปปฏิบัติโดยมีการบันทึกการปฏิบัติงานเพื่อนำเสนอในเดือนต่อไป

ชั่วโมงที่ 2 (ห่างจากชั่วโมงที่ 1 ประมาณ 1 เดือน)

4.4 สอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามแผนที่วางไว้

4.5 ให้นักเรียนเล่าการทำงานเพื่อส่วนรวมและสังคมที่ไปทำมาทั้งรายบุคคลและกลุ่ม

4.6 เมื่อเล่าครบแล้ว ให้นักเรียนช่วยกันบอกความรู้สึกที่เกิดขึ้นเมื่อได้ทำงานเพื่อส่วนรวมและสังคมแล้ว

4.7 ร่วมกันสรุปตามสาระสำคัญ

5. สื่อ/อุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้

5.1 ใบงาน เรื่อง แผนปฏิบัติจิตอาสา

5.2 สถานที่/ชุมชนที่ไปปฏิบัติงาน

6. การประเมินผล

6.1 วิธีประเมิน

- ตรวจสอบงาน
- ตรวจสอบบันทึกการปฏิบัติงาน
- พิจารณาคำตอบความรู้สึกจากการปฏิบัติงาน
- สรุประดับคุณภาพการปฏิบัติงานรายบุคคล

6.2 เครื่องมือประเมิน

- แบบบันทึกคุณภาพการปฏิบัติงานรายบุคคล

6.3 เกณฑ์การประเมิน

- ใบงาน เรื่อง แผนปฏิบัติจิตอาสา
  - วางแผนได้ตามประเด็น ผ่าน
  - วางแผนไม่ได้ ไม่ผ่าน
- แบบบันทึกการปฏิบัติงาน
  - ปฏิบัติงานได้ตามแผน ผ่าน
  - ปฏิบัติงานไม่ได้ตามแผน ไม่ผ่าน

- ความรู้สึกต่อการปฏิบัติงานจิตอาสา
- มีความรู้สึกที่ดี
- ยังไม่มีความรู้สึกที่ดี

ผ่าน
ไม่ผ่าน

7. แหล่งศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมสำหรับครู

-

แบบบันทึกระดับคุณภาพการปฏิบัติงานรายบุคคล

คำชี้แจง บันทึกที่ระดับคุณภาพการปฏิบัติงาน และไปงานลงในช่องแล้วสรุประดับคุณภาพตามเกณฑ์

เลขที่	ชื่อ-สกุล	ระดับคุณภาพการปฏิบัติงาน			สรุประดับคุณภาพ
		แผนปฏิบัติ	บันทึกการปฏิบัติ	ความรู้ลึก	

เกณฑ์การพิจารณา

มี ดี 3 ใงาน

ระดับคุณภาพ ดี

มี ดีและพอใช้เท่านั้น

ระดับคุณภาพ พอใช้

มี ปรับปรุง

ระดับคุณภาพ ปรับปรุง

ใบงาน

เรื่อง แผนปฏิบัติการจิตอาสา

ชื่อ..... ชั้น.....

ให้นักเรียนวางแผนการทำงานเพื่อส่วนรวมและสังคมที่สนใจตามประเด็นที่กำหนดให้

1. ชนิดของงานที่สมัครใจทำ
2. ภาระงานที่ทำ
3. สถานที่ที่ปฏิบัติงาน
4. เวลาในการปฏิบัติงาน
5. ออกแบบบันทึกการปฏิบัติงาน

เรื่อง ภัยที่ไม่คาดคิด

เวลา 3 ชั่วโมง

1. สารสำคัญ

ปัจจุบันอันตรายมีอยู่รอบตัว โดยเฉพาะอันตรายที่เกิดขึ้นกับเด็ก เพราะฉะนั้นนักเรียนจำเป็นต้องเรียนรู้ที่จะปฏิเสธ ต้อรอง และร้องขอความช่วยเหลือ หากอยู่ในเหตุการณ์ที่อาจก่อให้เกิดอันตรายแก่ชีวิตและทรัพย์สิน

2. จุดประสงค์ชั้นปี

3.4.3 รู้จักปฏิเสธ ต้อรอง และร้องขอความช่วยเหลือในสถานการณ์เสี่ยง

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

3.1 บอกวิธีการหาทางออกจากสถานการณ์เสี่ยงได้

3.2 เสนอแนะการปฏิเสธ ต้อรอง และขอความช่วยเหลือผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์

4. กิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1

4.1 นักเรียนเล่นเกมแมวขโมยเพื่อฝึกประสบการณ์การแก้ปัญหา

4.2 ร่วมกันอภิปรายสาเหตุที่แมวเข้ามาแย่งที่มือได้โดยง่าย แล้วระดมความคิดเพื่อแก้ไข เช่น

- 1) มีสติ ไม่ร้อนรนกับการเผชิญหน้า
- 2) ใช้การสังเกตด้วยสายตาให้มากขึ้นแทนการส่งเสียง
- 3) การประเมินสถานการณ์เพื่อแก้ไขปัญหา

4.3 ให้นักเรียนเล่นเกมอีกครั้ง แล้วให้นักเรียนบอกว่าต่างจากครั้งแรกหรือไม่ อย่างไร

ชั่วโมงที่ 2

4.4 ทบทวนการหาทางออกในการเล่นเกมนในชั่วโมงที่ 1

4.5 ให้นักเรียนเข้ากลุ่ม กลุ่มละ 5 คน แต่ละกลุ่มศึกษาตัวอย่างสถานการณ์ แล้ววิเคราะห์ว่าสถานการณ์ทั้ง 6 นั้น เป็นสถานการณ์ที่ปลอดภัยหรือมีอันตรายอะไรได้บ้าง

4.6 แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนนำเสนอข้อสรุปของกลุ่ม สมาชิกในห้องสนทนาซักถามได้

4.7 ร่วมกันสรุปว่าเด็ก ๆ ไม่ควรไว้วางใจคนแปลกหน้า แต่บางครั้งคนที่รู้จัก/คุ้นเคยก็อาจไว้วางใจไม่ได้เช่นกัน แล้วจะอย่างไรเมื่ออยู่ในสถานการณ์เสี่ยง โดยให้นำไปคิดเป็นการบ้าน

ชั่วโมงที่ 3

4.8 ทบทวนข้อสรุปในชั่วโมงที่ 2

4.9 นักเรียนเข้ากลุ่มเดิม ศึกษาใบความรู้ เรื่อง วิธีป้องกันตนเองจากภัยที่ไม่คาดคิด แล้วร่วมกันวิเคราะห์สถานการณ์ในชั่วโมงที่ 2 ว่านักเรียนควรตัดสินใจอย่างไรในสถานการณ์นั้น บันทึกลงในใบงาน เรื่อง หาทงออก

4.10 สรุปคำถาม 3 ข้อ จากใบความรู้ เรื่อง วิธีป้องกันตนเองจากภัยที่ไม่คาดคิด

4.11 ร่วมกันสรุปวิธีการที่จะปฏิเสธ ต่อรอง และร้องขอความช่วยเหลือหากเกิดเหตุการณ์ที่อาจก่อให้เกิดอันตราย

5. สื่อ/อุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้

5.1 เกมแมฆโมย

5.2 สถานการณ์จำลอง

5.3 ใบความรู้ เรื่อง วิธีป้องกันตนเองจากภัยที่ไม่คาดคิด

5.4 ใบงาน เรื่อง หาทงออก

6. การประเมินผล

6.1 วิธีประเมิน

- ตรวจใบงาน

- สังเกตการณ์นำเสนอในชั่วโมงที่ 2

- สรุประดับคุณภาพการปฏิบัติงานรายบุคคล

6.2 เครื่องมือประเมิน

- แบบบันทึกคุณภาพการปฏิบัติงานรายบุคคล

6.3 เกณฑ์การประเมิน

- ใบงาน เรื่อง หาทงออก

การตัดสินใจมีความเป็นไปได้ที่จะเห็นอันตราย 5-6 สถานการณ์ ดี

การตัดสินใจมีความเป็นไปได้ที่จะเห็นอันตราย 3-4 สถานการณ์ พอใช้

การตัดสินใจมีความเป็นไปได้ที่จะเห็นอันตราย น้อยกว่า 3 สถานการณ์ ปรับปรุง

- สังเกตการนำเสนอการวิเคราะห์สถานการณ์

วิเคราะห์ได้สมเหตุสมผล

5-6 สถานการณ์ ดี

วิเคราะห์ได้สมเหตุสมผล

3-4 สถานการณ์ พอใช้

วิเคราะห์ได้สมเหตุสมผล

น้อยกว่า 3 สถานการณ์ ปรับปรุง

7. แหล่งศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมสำหรับครู

-

แบบบันทึกระดับคุณภาพการปฏิบัติงานรายบุคคล

คำชี้แจง บันทึกที่ระดับคุณภาพการปฏิบัติงาน และไปงานลงในช่องแล้วสรุประดับคุณภาพตามเกณฑ์

เลขที่	ชื่อ-สกุล	ระดับคุณภาพการปฏิบัติงาน		สรุประดับคุณภาพ
		หาทางออก	วิเคราะห์สถานการณ์	

เกณฑ์การพิจารณา

มี ดี 2 ไปงาน

ระดับคุณภาพ ดี

มี ดีและพอใช้เท่านั้น

ระดับคุณภาพ พอใช้

มี ปรับปรุง

ระดับคุณภาพ ปรับปรุง

ตัวอย่างสถานการณ์

1. ขอเดินไปเป็นเพื่อน

บ้านของติมอยู่ไม่ไกลจากโรงเรียนนัก แต่ทางเปลี่ยวไม่มีบ้านคน วันหนึ่งติมกลับบ้านเย็นมากจนใกล้ค่ำ ทำให้ต้องเดินคนเดียว เดินไปสักพัก หันไปเห็นชายแปลกหน้าคนหนึ่ง เดินเร็ว ๆ มาจนใกล้ ชายคนนั้นร้องทักว่า “หนูจะรีบไปไหน รอไปด้วย จะได้เดินไปด้วยกัน”

2. देखกับน้ำช้ำในห้องนอน

น้ำช้ำชวน देखไปเที่ยวที่บ้าน देखเห็นว่าน้ำช้ำเป็นน้ำของเพื่อน देखเลยตามน้ำช้ำไป พอไปถึงบ้าน ไม่มีคนอยู่เลย น้ำช้ำชวน देखเข้าไปในห้องนอน บอกให้ देखทำตามสบาย น้ำช้ำบอกว่าจะไปอาบน้ำก่อนแล้วจะมากุ้ยด้วย น้ำช้ำถอดเสื้อ ถอดกางเกงจนไม่เหลือเสื้อผ้าติดตัว देखตกใจมากจนไม่รู้จะทำอย่างไรดี

3. ช่วยพาไปหน่อย

หนึ่งกำลังเดินกลับบ้านในซอย รถยนต์คันหนึ่งมีผู้ชายเป็นคนขับ วิ่งเข้ามาจอดใกล้ ๆ ผู้หญิงที่นั่งข้าง ๆ คนขับ ไหล่มาถามทางไปบ้านของคุณกำธร หนึ่งรู้จักเลยอธิบายทางไป ผู้หญิงคนนั้นทำท่าคิดและขอให้หนึ่งนั่งรถพาไปส่งที่บ้านคุณกำธร

4. น้ำเชยของหญิง

น้ำยุทเป็นญาติมาจากต่างจังหวัด มาอยู่บ้านหญิงเพื่อมาเรียนหนังสือ หญิงสนิทกับน้ำยุท เพราะน้ำยุทชอบชวนหญิงคุย บางทีก็มาช่วยสอนการบ้านเวลาที่พอยังไม่กลับบ้าน คำวันหนึ่งพ่อแม่ยังไม่กลับบ้าน น้ำยุทเข้ามาในห้อง นั่งลงข้าง ๆ แล้วโอบไหล่หญิง ก้มหน้ามาใกล้ ๆ จนหญิงรู้สึกอึดอัดและแปลกใจ

5. เพื่อนบ้านหลังใหม่

บ้านหลังใหม่สุดซอยมีคนย้ายเข้ามาอยู่ใหม่ ในบ้านมีคนมาก วันหนึ่งชิตถีบจักรยานเข้าไปแถวนั้น ผู้ชายคนหนึ่งที่อยู่ในบ้านนั้นเรียกชิตเข้าไปถามว่า บ้านอยู่ในซอยนี้หรือ เป็นลูกใคร พ่อแม่ทำงานที่ไหน แล้วเขาชวนชิตเข้าไปนั่งเล่นในบ้านบอกว่ามีขนมให้กินด้วย

6. แยกของคุณพ่อ

วันอาทิตย์โบอยู่บ้านคนเดียว มีคนมากดกริ่งหน้าบ้าน โบวิ่งออกไปเห็นผู้ชายคนหนึ่งยืนรออยู่หน้าประตู เขาทักโบว่า “ลูกสาวคุณประทีปใช่ไหม” โบตอบว่า คุณพ่อไม่อยู่ เขาก็บอกโบว่า “อารอพ่อหนูได้ขอเข้าไปนั่งรอในบ้านนะจ๊ะ”

ใบความรู้

เรื่อง วิธีป้องกันตนเองจากภัยที่ไม่คาดคิด

ถามตัวเอง 3 ข้อ ก่อนตัดสินใจ

หลายครั้งที่เด็ก ๆ มักถูกชวนไปที่ต่าง ๆ หรือเกลี้ยกล่อมให้ทำในสิ่งหนึ่งสิ่งใด ก่อนที่จะตัดสินใจไป หรือยอมทำตามคำขอนั้น ขอให้เด็กตั้งคำถาม 3 ข้อ ต่อไปนี้

1. เรารู้สึกดีหรือไม่ดี ความรู้สึกดี คือ ความรู้สึกปลอดภัย ความรู้สึกไม่ดี คือ ความรู้สึกไม่แน่ใจ ไม่ไว้วางใจ น่ากลัว
2. ถ้าเราทำตามคำขอนั้น ผู้ใหญ่ที่เราไว้วางใจหรือไม่ ถ้าตัดสินใจว่าจะทำตามคำชวนหรือการเกลี้ยกล่อมนั้น ควรบอกหรือขออนุญาตผู้ใหญ่ที่ไว้วางใจได้ เช่น พ่อ แม่ ครู ญาติผู้ใหญ่ เพื่อให้ผู้ใหญ่รับรู้ก่อน หากมีภัยจะได้ช่วยเหลือ
3. ถ้าเกิดเหตุร้ายขึ้น จะมีใครสามารถช่วยเหลือเราได้หรือไม่
จำคำถาม 3 ข้อ ให้ขึ้นใจเพื่อวิเคราะห์ภัยที่ใกล้ตัวว่า

ถามความรู้สึกตัวเอง-บอกผู้ใด-ใคร

การหาทางออกจากสถานการณ์ที่เป็นภัย

เมื่อใดที่นักเรียนรู้สึกว่าอยู่ในสถานการณ์อย่างหนึ่งอย่างใดต่อไปแล้วรู้สึกไม่ดี/ไม่ปลอดภัย มีการสัมผัสที่ไม่ดี คือ มีการจับต้องร่างกายที่ทำให้เรารู้สึกไม่ชอบ กลัว ตกใจ อึดอัดใจ ขอให้ทำสิ่งต่อไปนี้

1. ปฏิเสธทันทีด้วยคำพูดที่หนักแน่น เสียงดังว่า “อย่านะ หนูไม่ชอบ” หรือ “อย่านะ ผมไม่ชอบ” หรือ “ไม่นะ”
2. หนีจากเหตุการณ์โดยไม่ชักช้า
3. รีบขอความช่วยเหลือ โดยรีบไปเล่าให้ผู้ใหญ่ที่ไว้วางใจ เช่น พ่อ แม่ ครู ตำรวจ เพื่อขอความช่วยเหลือ

จำให้ขึ้นใจเมื่อรู้สึกว่ภัยกำลังมาถึงตัว

ปฏิเสธทันที หนีจากเหตุการณ์ รีบขอความช่วยเหลือ

ใบงาน

เรื่อง ทาทางออก

สมาชิกกลุ่ม

ชั้น.....

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....

ให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์สถานการณ์ที่กำหนด แล้วอภิปรายหาข้อสรุปว่าควรตัดสินใจอย่างไร ถ้าอยู่ในสถานการณ์นั้น

ที่	สถานการณ์	การตัดสินใจเพื่อหาทางออก
1	ขอเดินไปเป็นเพื่อน	
2	देखกับน้ำช้ำในห้องนอน	
3	ช่วยพาไปหน่อย	
4	น้ำเขยของหญิง	
5	เพื่อนบ้านหลังใหม่	
6	แขกของคุณพ่อ	

เรื่อง พฤติกรรมทางสังคม

เวลา 4 ชั่วโมง

1. สารสำคัญ

การอยู่และทำงานร่วมกับผู้อื่น นักเรียนต้องเรียนรู้ที่จะแสดงพฤติกรรมที่ดีต่อกัน รวมทั้งการรับฟังและยอมรับความคิดเห็นซึ่งกันและกัน อันจะทำให้เกิดความสงบเรียบร้อยในสังคม มีความสุข ในการอยู่และทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น

2. จุดประสงค์ชั้นปี

- 3.4.5 แสดงออกถึงพฤติกรรมที่ดีในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น
- 3.4.6 รับฟังและยอมรับความคิดเห็นซึ่งกันและกัน

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 3.1 ระบุพฤติกรรมที่ควรทำและไม่ควรทำในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น
- 3.2 แสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น
- 3.3 มีพฤติกรรมที่แสดงถึงการรับฟังและยอมรับความคิดเห็นซึ่งกันและกัน

4. กิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1

4.1 นำเข้าสู่บทเรียนโดยการสนทนาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของนักเรียนในห้อง ว่ามีใครไม่ถูกกันบ้างเรื่องอะไร ทำไม่ถึงไม่ถูกกัน แล้วสมาชิกในห้องรู้สึกอย่างไรที่เห็นเพื่อนไม่ถูกกัน แต่ถ้าไม่มีใครที่ไม่ถูกกันก็ให้บอกว่า รู้สึกอย่างไรที่เพื่อน ๆ มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน

4.2 แบ่งนักเรียนเป็น 2 กลุ่ม

กลุ่มที่ 1 ร่วมกันคิดว่ามีพฤติกรรมใดบ้างที่ควรทำในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น

กลุ่มที่ 2 ร่วมกันคิดว่ามีพฤติกรรมใดบ้างที่ไม่ควรทำในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น

แล้วมาเขียนไว้บนกระดานดำกลุ่มละซีก (ซ้าย-ขวา) นักเรียน ครู เพิ่มเติมให้สมบูรณ์

ชั่วโมงที่ 2 (ห่างจากชั่วโมงที่ 1 ประมาณ 1 เดือน)

4.3 ทบทวนพฤติกรรมที่เหมาะสม (ควรและไม่ควรทำ) ในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นที่ระบุไว้ในชั่วโมงที่ 1

4.4 ร่วมกันคิดว่าผู้อื่นที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนมีใครบ้าง (ซึ่งน่าจะได้ แก่เพื่อน ครู บุคคลในครอบครัว เพื่อนบ้าน)

4.5 แบ่งนักเรียนเป็น 5 กลุ่ม

กลุ่มที่ 1 ร่วมกันระบุพฤติกรรมที่ควรและไม่ควรแสดงต่อเพื่อน

กลุ่มที่ 2 ร่วมกันระบุพฤติกรรมที่ควรและไม่ควรแสดงต่อครู

กลุ่มที่ 3 ร่วมกันระบุพฤติกรรมที่ควรและไม่ควรแสดงต่อผู้ปกครอง

กลุ่มที่ 4 ร่วมกันระบุพฤติกรรมที่ควรและไม่ควรแสดงต่อผู้อ่อนวัยกว่า

กลุ่มที่ 5 ร่วมกันระบุพฤติกรรมที่ควรและไม่ควรแสดงต่อเพื่อนบ้าน

บันทึกลงในใบงาน เรื่อง แสดงออกอย่างเหมาะสม

4.6 สอบถามการปฏิบัติในใบงาน เรื่อง การแสดงออกอย่างเหมาะสม

4.7 แต่ละกลุ่มนำเสนอผลงาน กลุ่มที่เหลือเสนอเพิ่มเติมและคัดค้านได้ ผู้นำเสนอบันทึกข้อยุติเพิ่มเติมในใบงานของกลุ่ม

4.8 ร่วมกันสรุปว่า การอยู่ในสังคมร่วมกับผู้อื่น มารยาทและการแสดงออกเป็นเรื่องสำคัญที่จะทำให้มีความรู้สึกที่ดีต่อกัน นักเรียนควรนำสิ่งที่แต่ละกลุ่มนำเสนอไปปฏิบัติต่อไป จะทำให้เป็นเด็กที่น่ารักในสายตาของบุคคลทั่วไป

ชั่วโมงที่ 3

4.9 ชวนสนทนาเกี่ยวกับการหาข้อตกลงในกลุ่มที่สมาชิกมีความเห็นไม่ตรงกันแล้วเกิดการทะเลาะวิวาท ที่นักเรียนเคยพบเห็นในชีวิตประจำวัน เช่น การไปทัศนศึกษา การจัดงานวันเด็ก

4.10 คัดเลือกนักเรียน 10 คน แสดงบทบาทสมมุติในการประชุมกำหนดกิจกรรมการแสดงของห้องในวันเด็ก ที่เหลือเป็นคนดู (ซึ่งครูต้องคัดเลือกและซักซ้อมความเข้าใจในการแสดงบทบาทไว้ล่วงหน้า) ในการประชุมเพื่อกำหนดกิจกรรมนั้น มีคนหนึ่งเป็นประธาน อีกคนหนึ่งเป็นผู้จัดบันทึกการประชุม ที่เหลือ 8 คน เป็นผู้เข้าร่วมประชุม และสถานการณ์ในการประชุมจะไม่ราบรื่นเนื่องจากแต่ละคนก็ต้องการที่ประชุมยอมรับความคิดเห็นของตน)

4.11 คนดูทุกคนต้องสังเกตพฤติกรรมของผู้แสดงแต่ละคน แล้วบันทึกการสังเกตลงในแบบบันทึกโดยระบุหมายเลขที่วางอยู่หน้าผู้เข้าประชุม

4.12 เมื่อการประชุมดำเนินไปประมาณ 10-15 นาที ให้หยุดการประชุม แล้วถามผู้ดูว่าการประชุมนี้มีที่ท่าว่าจะหาข้อยุติได้ไหม เพราะเหตุใด (ซึ่งตามที่ซักซ้อมไว้จะต้องหาข้อยุติไม่ได้ เพราะไม่มีใครยอมรับความคิดเห็นของคนอื่น)

ชั่วโมงที่ 4

4.13 ทบทวนผลการประชุมในชั่วโมงที่ 3 ที่หาข้อยุติไม่ได้ เพราะไม่รับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน

4.14 ขออาสาสมัคร 10 คน ที่จะแสดงบทบาทสมมติการประชุมที่หาข้อยุติไม่ได้ และบรรยายภาค เป็นไปด้วยความราบรื่น โดยให้เวลาซักซ้อมกัน 10 นาที

4.15 อาสาสมัครแสดง สมาชิกที่เหลือสังเกตและบันทึกลงในแบบบันทึกแผ่นที่ 2

4.16 ร่วมกันสรุปว่าการประชุมครั้งที่ 2 นี้ สำเร็จลงได้ด้วยดีเพราะทุกคนมีการรับฟังและยอมรับ ความคิดเห็นซึ่งและกัน

5. สื่อ/อุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้

5.1 ป้ายระบุหมายเลข 1-10

5.2 ใบงาน เรื่อง การแสดงออกอย่างเหมาะสม

5.3 แผ่นผังการจัดที่ประชุม

5.4 แบบบันทึกการสังเกตการประชุม 2 แผ่น ต่อนักเรียน 1 คน

6. การประเมินผล

6.1 วิธีประเมิน

- ตรวจสอบงาน
- ตรวจสอบบันทึกการสังเกตการประชุม
- สรุประดับคุณภาพการปฏิบัติงานรายบุคคล

6.2 เครื่องมือประเมิน

- แบบบันทึกระดับคุณภาพการปฏิบัติงานรายบุคคล

6.3 เกณฑ์การประเมิน

- ใบงาน เรื่อง แสดงออกอย่างเหมาะสม

ระบุได้ค่อนข้างสมบูรณ์

ระดับคุณภาพ ดี

ระบุได้ไม่ค่อยสมบูรณ์

ระดับคุณภาพ พอใช้

ระบุไม่ได้

ระดับคุณภาพ ปรับปรุง

- แบบบันทึกการสังเกตการประชุม

สังเกตได้ค่อนข้างสมบูรณ์ ทั้ง 2 ครั้ง

ระดับคุณภาพ ดี

สังเกตได้ไม่ค่อยสมบูรณ์

ระดับคุณภาพ พอใช้

สังเกตไม่ได้

ระดับคุณภาพ ปรับปรุง

7. แหล่งศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมสำหรับครู

-

แบบบันทึกระดับคุณภาพการปฏิบัติงานรายบุคคล

คำชี้แจง บันทึกที่ระดับคุณภาพการปฏิบัติงาน และใบงานลงในช่องแล้วสรุประดับคุณภาพตามเกณฑ์

เลขที่	ชื่อ-สกุล	ระดับคุณภาพการปฏิบัติงาน		สรุประดับคุณภาพ
		แสดงออก	แบบบันทึก	

เกณฑ์การพิจารณา

มี ดี 2 ใบงาน	ระดับคุณภาพ ดี
มี ดีและพอใช้เท่านั้น	ระดับคุณภาพ พอใช้
มี ปรับปรุง	ระดับคุณภาพ ปรับปรุง

ใบงาน

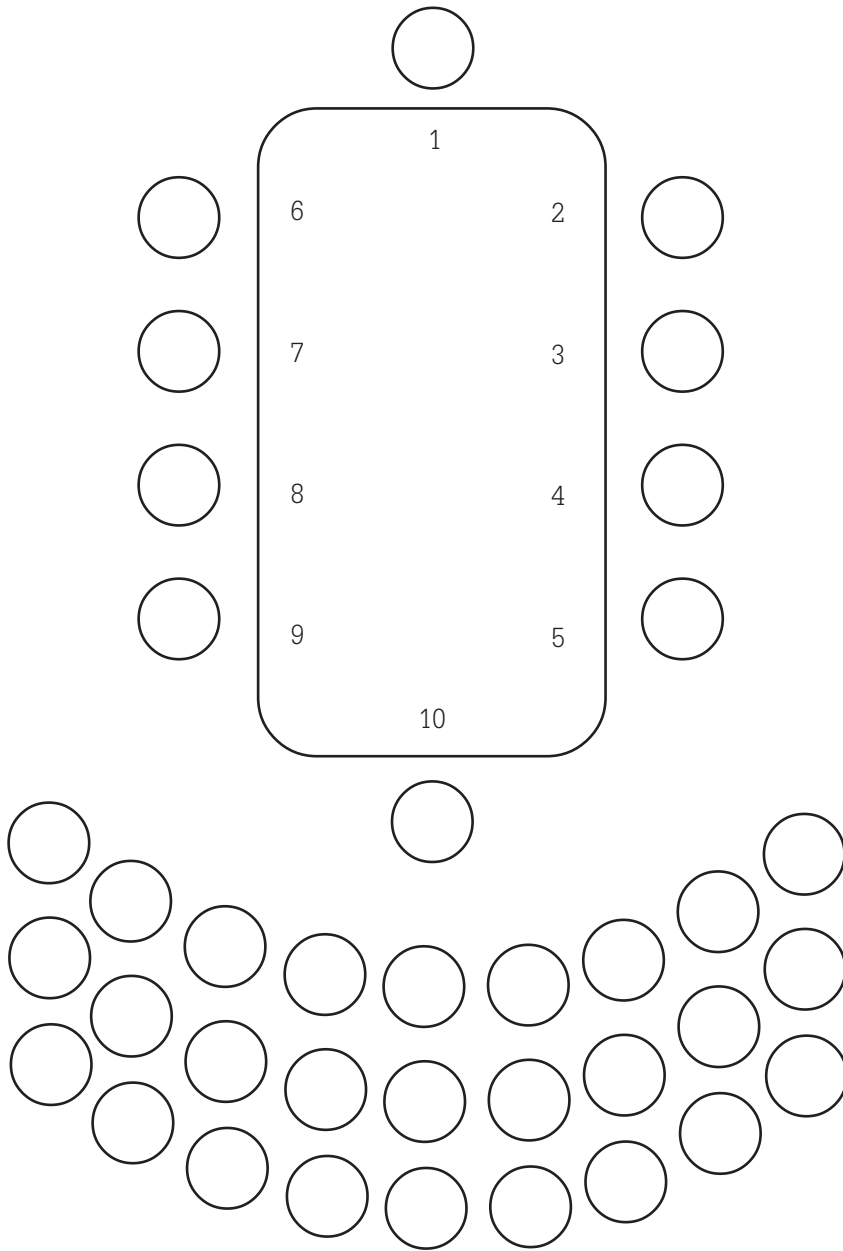
เรื่อง การแสดงออกอย่างเหมาะสม

สมาชิก.....ชั้น.....

พฤติกรรมที่ควรแสดงออกและไม่ควรแสดง.....

พฤติกรรมที่ควรแสดง	พฤติกรรมที่ไม่ควรแสดง

แผนผังการจัดที่ประชุม

แบบบันทึกการสังเกตการประชุม

สมาชิก.....ชั้น.....

ให้นักเรียนสังเกตการประชุมแล้วบันทึกพฤติกรรมในการร่วมประชุมของแต่ละคน

คนที่	พฤติกรรมในการร่วมประชุม
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	
6.	
7.	
8.	
9.	
10.	

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

นายชินภัทร ภูมิรัตน
นางเบญจลักษณ์ น้ำฟ้า
นางสาววีณา อัศวธรรม

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ผู้อำนวยการสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

คณะทำงานจัดทำร่างเอกสาร

นางสาววีณา อัศวธรรม
นางธนิมา เจริญสุข
นางวัฒนา คล่องดี
นางวิลาวัลย์ พัวศิริ
นางภาณี คงยะฤทธิ์
นายธีระวัฒน์ ชัยยุทธยรรยง
นางปรานอม ประทีปทวี
นางสาวสมพิศ วงษ์แหยม
นางสาวสรเสริญ สุวรรณ
นายเชาวฤทธิ์ จงเกษกรณ์
นายเกรียงศักดิ์ คัมภีรา
นายสุวิทย์ ฆาตรา
นางจงจิตร พรหมจรรย์
นางกรรณานุช มูลคำ

ผู้อำนวยการสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
รองผู้อำนวยการสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ ข้าราชการบำนาญ
ข้าราชการบำนาญ
ข้าราชการบำนาญ
ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สพม. เขต 5
ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สพป. ลพบุรี เขต 1
ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สพป. ลิ่งห์บุรี
ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ สพม. เขต 42
ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สพป. นครราชสีมา เขต 7
ครูโรงเรียนอุทัยวิทยาคม สพม. เขต 42
ครูโรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัย สพม. เขต 16
ครูโรงเรียนจักรคำคณาทร สพม. เขต 35

คณะทำงานปรับปรุงเอกสาร ครั้งที่ 1

นางสาววีณา อัศวธรรม
นางธนิมา เจริญสุข
นางวัฒนา คล่องดี
นางปรานอม ประทีปทวี
นางสาวสมพิศ วงษ์แหยม
นางสาวสรเสริญ สุวรรณ

ผู้อำนวยการสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
รองผู้อำนวยการสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ ข้าราชการบำนาญ
ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สพม. เขต 5
ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สพป. ลพบุรี เขต 1
ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สพป. ลิ่งห์บุรี

นางสาวรำจวน นิชเปี่ยม
นางกัญญา เอี่ยมละออ
นางประทีน งามพร้อม
นางกาญจนา ปิณฑวิหค
นางศรีสมัย รัตน์มงคล
นางทิพภวัน สายทอง
นางจุฑาทิพย์ เคราะห์ดี
นางอารณัฐ ชูชัยมงคล
นางอัมพร ฉาบแก้ว
นางสุวรรณา ตั้งพิศิษฐ์โยธิน
นางนันทนา บุญคุ้มครอง
นางจินตนา แยมยิ้ม
นางรันทม คำขามา

ครูโรงเรียนวัดช้อย สพป.สิงห์บุรี
ครูโรงเรียนวัดพรหมสาคร สพป.สิงห์บุรี
ครูโรงเรียนชุมชนวัดพระปรางค์วิริยวิทยา สพป. สิงห์บุรี
ครูโรงเรียนพิบูลวิทยาลัย สพม. เขต 5
ครูโรงเรียนพิบูลวิทยาลัย สพม. เขต 5
ครูโรงเรียนดงตาลวิทยา สพม. เขต5
ครูโรงเรียนดงตาลวิทยา สพม. เขต5
ครูโรงเรียนบางระจันวิทยา สพม. เขต 5
ครูโรงเรียนค่ายบางระจันวิทยาคม สพม. เขต 5
ครูโรงเรียนเมืองใหม่ฯ สพป.ลพบุรี เขต 1
ครูโรงเรียนเมืองใหม่ฯ สพป.ลพบุรี เขต 1
ครูโรงเรียนเมืองใหม่ฯ สพป.ลพบุรี เขต 1
ครูโรงเรียนเมืองใหม่ฯ สพป.ลพบุรี เขต 1

บรรณาธิการต้นฉบับ

นางสาววีณา อัครธรรม
นางสาวจิระวรรณ ปักกัดตั้ง

ผู้อำนวยการสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
นักวิชาการศึกษานาฏการพิเศษ
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

ออกแบบภาพปก

นายชูเกียรติ เกิดอุดม

นักวิชาการศึกษานาฏการ
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา